

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Posouzení finančního zdraví vybraného podniku

The assessment of the financial health of the selected company

Luděk Kyprý

Cheb 2016

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Luděk KYPRÝ**
Osobní číslo: **K14B0450P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Posouzení finančního zdraví vybraného podniku**
Zadávací katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Definujte pojem finanční zdraví podniku.
2. Popište nástroje finanční analýzy.
3. Popište hodnocení finančního zdraví podniků dle metodiky a kritérií SZIF.
4. Zhodnoťte finanční zdraví vybraného zemědělského podniku.
5. Stanovte slabé stránky finančního zdraví podniku a navrhněte možnosti jejich zlepšení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: 40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- KOVANICOVÁ, Dana, KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví: finanční analýza účetních výkazů*. Praha: Polygon, 1999. ISBN 80-85967-07-3.
- NOVÁK, Jaroslav. *Metodické přístupy k hodnocení zemědělských podniků s využitím finančních a nefinančních ukazatelů*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně-ekonomická fakulta, 2006. ISBN 80-213-1531-8.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 1. vydání. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1830-6.

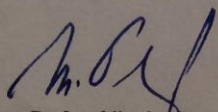
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Kateřina Mičudová, Ph.D.

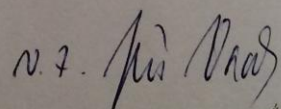
Katedra ekonomie a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: 23. října 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 25. dubna 2016

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
vedoucí katedry

V Chebu dne 23. října 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Posouzení finančního zdraví vybraného podniku“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Cheb dne

.....

Luděk Kyprý

Poděkování

Děkuji vedoucí své bakalářské práce Ing. Kateřině Mičudové, Ph.D. za věnovaný čas, odborné rady a cenné připomínky, které byly nápomocny při vypracování této práce. Zároveň děkuji Ing. Jiřímu Vaňkovi, řediteli a předsedovi představenstva Úněšovského statku, a.s., za možnost využít interní materiály podniku.

Obsah

Úvod	7
1. Finanční zdraví podniku	9
1.1 Finanční analýza.....	9
1.2 Uživatelé finanční analýzy	10
1.3 Zdroje vstupních dat.....	12
1.3.1 Rozvaha	12
1.3.2 Výkaz zisku a ztrát	13
1.3.3 Výkaz cash-flow	13
1.4 Metody finanční analýzy.....	13
1.5 Mezipodnikové srovnání.....	14
1.5.1 Vybrané metody komparace.....	15
2. Výpočet finančního zdraví dle metodiky SZIF	17
2.1 Ukazatele finančního zdraví a jejich ohodnocení dle SZIF	19
2.1.1 ROA (Return on Assets).....	21
2.1.2 Dlouhodobá rentabilita	21
2.1.3 Přidaná hodnota / vstupy	21
2.1.4 Rentabilita výkonů.....	22
2.1.5 Celková zadluženost.....	22
2.1.6 Úrokové krytí.....	23
2.1.7 Doba splatnosti dluhů	23
2.1.8 Krytí zásob čistým pracovním kapitálem	23
2.1.9 Pohotová likvidita.....	24
2.1.10 Investiční aktivita	25
3. Představení Úněšovského statku, a.s.....	27
3.1 Profil podniku.....	27
3.2 Vznik podniku.....	27
3.3 Velikost podniku a rozdělení akcií.....	29
3.4 Organizační struktura	30
4. Finanční analýza vybraného podniku dle metodiky SZIF.....	32

4.1 ROA	34
4.2 Dlouhodobá rentabilita.....	37
4.3 Přidaná hodnota / vstupy.....	38
4.4 Rentabilita výkonů	38
4.5 Celková zadluženost.....	39
4.6 Úrokové krytí	40
4.7 Doba splatnosti dluhů.....	40
4.8 Krytí zásob čistým pracovním kapitálem.....	41
4.9 Pohotová likvidita	41
4.10 Investiční aktivita	42
5. Srovnání podniku s konkurencí v Plzeňském kraji.....	43
6. Získané dotace.....	46
6.1 SAPS (Single Area Payment Scheme).....	47
6.2 LFA (Less Favoured Areas).....	50
7. Závěr a doporučení.....	53
Seznam tabulek	56
Seznam obrázků.....	57
Seznam zkratk	58
Seznam použité literatury	59
Seznam příloh.....	62

Úvod

Základním předpokladem jak zhodnotit finanční pozici a výkonnost podniku není jen pohled na dosažený výsledek hospodaření. Existuje mnoho faktorů, které mohou tyto výsledky ovlivnit, a proto je nezbytné znát a seznámit se s pravidly chodu zkoumaného subjektu, firemní kulturou či specifiky daného odvětví.

Nejpřesnějším a nejpoužívanějším pohledem na hodnocení podniků je finanční analýza, která má za úkol odhalit na základě vstupních informací pozici podniku na trhu. Naznačit oblasti, kde by mohl podnik svojí činností zlepšit stávající situaci, tedy možnost odhalit své slabé stránky. Finanční analýza je také velmi důležitá při srovnávání podniků, při tvorbě dlouhodobých strategií či při výběru partnerů, s kterými bude v oblasti dodavatelsko-odběratelské spolupracovat. Též je nápomocna pro každého podnikatele, který je v dnešní době a konkurenci na trhu neustále pod tlakem, jak se rozhodovat při běžném řízení firmy tak, aby byl schopen udržet její životaschopnost či zajistit další rozvoj svého podnikání.

Jedním z tradičních odvětví národního hospodářství je zemědělská výroba. Jedná se zpravidla o podniky, které chtějí vytvořit dlouhodobou stabilitu, tradici a dobré jméno v podobě "zdravého podniku" po dobu několika generací. Z celosvětového pohledu se jedná o odvětví, které je ovlivňováno přírodními podmínkami z hlediska druhu podnebí, typu reliéfu, úrodnosti půdy či nepředvídatelné přírodní události apod. Toto odvětví je také specifické v tom, že nelze pružně reagovat ze dne na den na změny vnějších podmínek, kdy nemůžeme přestat okamžitě produkovat mléko, změnit osevnické postupy či jiné typické činnosti v zemědělství. Zemědělství je také nedílnou součástí krajiny, spoluvytváří její ráz a je také velmi důležité v oblasti péče o krajinu, kdy z budoucího pohledu mají tito podnikatelé možnost příznivě ovlivnit životní prostředí. Na důkaz tohoto je třeba zmínit, že např. v České republice zemědělství podnikatelé hospodaří na více než polovině rozlohy státu, jedná se o cca 54 % celkové plochy.

Cílem této práce je provést finanční analýzu zemědělského podniku Úněšovský statek, a.s., který se svou velikostí řadí do kategorie středních podniků.

Podnik hospodaří a sídlí v Plzeňském kraji, konkrétně v okrese Plzeň-sever. Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělský podnik, bude analýza provedena dle metodiky Státního zemědělského intervenčního fondu ČR (dále jen "SZIF") a bude vedena s ohledem na možnost získávání dotací z tohoto fondu.

Prostřednictvím SZIF získávají v České republice dotace při splnění daných podmínek všechny zemědělské podniky a SZIF je v tomto ohledu největší podporou pro zemědělce, ať se již jedná o fyzické nebo právnické osoby. Ukazatelé finanční analýzy budou ve všech ohledech vypovídat o finančním zdraví tak, jak jej pro svoji další potřebu hodnotí SZIF. V roce 2014 bylo prostřednictvím SZIF vyplaceno v rámci Společné zemědělské politiky celkem 37,6 mld. Kč. Většina vyplacených dotací spočívá v té pro zemědělce nejvýznamnější dotaci, a to na jednotku plochy. Tato je vyplácena z fondů Evropské unie, výjimečně také z národního rozpočtu.

Bakalářská práce je rozdělena na tři části. První definuje základní pojmy z oblasti finanční analýzy. V druhé části bude představen zkoumaný podnik a zhodnotíme jeho finanční zdraví. V poslední, závěrečné části se budeme zabývat dotacemi SZIF, dojde ke shrnutí zjištěných skutečností, srovnání s konkurenčními podniky a následně, po celkovém vyhodnocení získaných výsledků, budou navrženy možnosti, které by mohly přispět k celkovému zlepšení situace podniku.

1. Finanční zdraví podniku

Za finančně zdravý lze považovat takový podnik, který je v daný okamžik, ale i perspektivně, schopen naplňovat smysl své existence. (Valach, 1999)

Jedná se o schopnost podniku dosahovat v podmínkách tržní ekonomiky trvale takové míry zhodnocení vloženého kapitálu (míry zisku), která je požadována investory (akcionáři) vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen. Předpokladem této schopnosti je určitá majetková a finanční struktura a také struktura hospodářského výsledku. (Valach, 1999)

Existuje několik definic hovořících o finančním zdraví podniku. Dle Synka (2011) spočívá finanční zdraví v uspokojivé finanční situaci, tj. v uspokojivé likviditě a rentabilitě. Dle Mrkvičky (2006) lze za finančně zdravý podnik označit tehdy, když je schopen bez problémů uhrazovat včas své splatné závazky.

Důležitým aspektem je také perspektivita dlouhodobé likvidity, tedy zda je podnik schopen uhrazovat včas své závazky nyní i v budoucnu a zda podnik dokázal svou činností zhodnocovat vložený kapitál. Proto je finanční zdraví zásadně ovlivňováno likviditou a rentabilitou podniku.

Podnik se nachází ve finanční tísní, pokud má právě problémy s touto likviditou, která se musí řešit výraznými změnami v činnosti podniku, jeho restrukturalizací, diverzifikací výroby či ve způsobu jeho financování. (Mrkvička, 2006)

1.1 Finanční analýza

Finanční analýza v sobě skrývá takové informace, na jejichž základě jsme schopni rozhodnout, zda je podnik finančně zdravý a nebo se naopak nachází ve finanční tísní.

Lze ji chápat jako soubor činností, jejichž cílem je zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci podniku. Měla by odhalit slabé stránky, které mohou být pro podnik budoucí hrozbou, a naopak bychom měli zjistit silné stránky, které by podnik mohl v budoucnu využít jako svoji příležitost. Jedná o analýzu činností, v nichž hrají primární roli finance či peníze a čas. (ManagementMania.com, 2016)

Finanční analýza vychází především z dat minulých, které jsou ale podkladem pro rozhodování o budoucnosti. Hodnotíme podnik jako celek a ve všech faktorech, které ovlivňují jeho finanční situaci, konkrétně se jedná o krátkodobou finanční situaci (platební schopnost v horizontu 1 roku), dlouhodobou finanční situaci (schopnost hradit dlouhodobé závazky) a efektivní fungování podniku (dosahovaná výkonnost). (Růčková, 2011)

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Mnoho subjektů, které přicházejí do kontaktu s daným podnikem, se zajímá o informace, které se týkají jeho finančního stavu. Tyto zájmové skupiny lze rozdělit na interní (manažeři, odboráři, zaměstnanci) a externí uživatele (banky, věřitelé, investoři, manažeři konkurence, stát a jeho orgány, zákazníci a dodavatelé). (Jiříček, Morávková, 2008)

Hlavním uživatelem účetních informací je samotné vedení podniku, které má nejvyšší zodpovědnost za celkovou činnost podniku a dosažení jeho cílů. Obecně platí, že vedení podniku potřebuje pro výkon svých funkcí podstatně více informací než ostatní uživatelé, je také v situaci a postavení, které mu umožňuje požadované informace získat a vytvořit si odpovídající informační systém podniku. (Jiříček, Morávková, 2008)

Zaměstnanci, často prostřednictvím odborové organizace, mají zájem o informace, neboť je podnik zdrojem jejich životní existence a prostředkem pro jejich uplatnění. Podle těchto informací proto mohou posoudit např. zajištěnost zaměstnání i v budoucnu, výši odměn za práci či další zaměstnanecké výhody. (Jiříček, Morávková, 2008)

Věřitele podniku můžeme rozdělit do dvou kategorií na krátkodobé a dlouhodobé věřitele. Krátkodobí věřitelé, zejména dodavatelé, stát a banky poskytující krátkodobé úvěry, se soustředí na informace, podle kterých mohou zhodnotit, jak je podnik schopen splácet své závazky v daných termínech (ukazatel likvidity). Dlouhodobí věřitelé, nejčastěji banky, leasingové společnosti, investiční a penzijní fondy apod., prvořadě požadují informaci o podniku na jeho dlouhodobou likviditu. Nejčastější formou dlouhodobých závazků jsou dluhopisy vydávané v různých formách a dlouhodobé bankovní úvěry, potažmo i finanční leasing. Ke zjištění, zda je podnik stabilní, slouží

další informace, jako míra zadluženosti a s tím i spojené věřitelské riziko, a to je také určující faktor zejména pro banky o možnosti poskytování dalších úvěrů a pro nastavení lepších či horších podmínek u nových úvěrových smluv. (Jiříček, Morávková, 2008)

Hlavním účelem investic vlastního kapitálu do podniku je jeho následné zhodnocení a z hlediska zjištění potřebných informací, zda do podniku vložit svůj kapitál či nikoliv, se rozlišují dvě základní kategorie vlastníků. Vlastníci mají přímý přístup ke všem informacím - charakteristické zejména pro formy podnikání, kdy vlastník podniku zároveň podnik sám ovládá, tedy podniky fyzických osob, společnosti s ručením omezeným či veřejné obchodní společnosti, a vlastníci, kteří nemají přímý vstup ke všem informacím, neboť je vlastnictví podniku odděleno od bezprostředního řízení podniku, jde hlavně o akciové společnosti či družstva. Akcionáři a členové družstva nemají přímý přístup ke všem informacím a hlavním zdrojem informací jsou pro ně výroční zprávy akciových společností či družstev. (Jiříček, Morávková, 2008)

Stát a jeho orgány jsou rovněž významní uživatelé účetních informací. Jedná se především o orgány jako finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, orgány statistiky apod., jejich počet záleží na institucionálním uspořádání státní správy. (Jiříček, Morávková, 2008)

Další skupinou jsou zákazníci a dodavatelé. Tito uživatelé požadují potřebné informace, aby se mohli rozhodnout, zda mohou udržovat s daným podnikem dlouhodobé obchodní spojení a považovat jej za stabilní a spolehlivý zdroj zásobování. Odběratele zajímá nejen současná finanční situace podniku, ale také jeho rozvoj i dlouhodobé vyhlídky do budoucna. (Jiříček, Morávková, 2008)

Poslední skupinou jsou manažeři konkurence. Prozatím jsme se bavili jen o kategoriích, které mají zájem na efektivní činnosti podniku. Opačný zájem mohou mít konkurenční podniky a jejich manažeři. Zájmem o výsledky své konkurence mohou usilovat o získání kontroly nad činností daného podniku, jeho koupi nebo chtějí získat informace o jeho výkonnosti pro srovnání s vlastní výkonností a na základě zjištěných skutečností formulovat své vlastní rozvojové strategie. (Jiříček, Morávková, 2008)

1.3 Zdroje vstupních dat

Finanční účetnictví je hlavním zdrojem informací pro finanční analýzu. Účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příp. výkaz cash-flow) jsou výchozím a základním zdrojem pro všechny uživatele finanční analýzy jak uvnitř podniku, tak mimo něj a zachycují pohyb podnikových financí ve všech podobách a všech fázích činnosti podniku. Tyto účetní výkazy, aby měly svůj smysl, musí odrážet skutečnou finanční situaci podniku a nesmí být zkreslené. Struktura účetních výkazů je upravena opatřením Ministerstva financí ČR, která vychází z platného Zákona o účetnictví a z postupů účtování. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

1.3.1 Rozvaha

Jedná se o utříděný přehled aktiv (levá strana - odraz majetku firmy) a pasiv (pravá strana - vlastní kapitál a dluhy firmy) v určitém ocenění a k určitému okamžiku, nejdůležitější pro potřeby finanční analýzy je roční výkaz k 31.12. příslušného roku. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Rozvaha nám poskytuje informace, které jsou důležité pro řízení a informuje nás o finanční situaci podniku, známe tedy strukturu jeho zdrojů a majetku, kterým podnik disponuje.

V zásadě by vždy měla platit bilanční rovnice: **Aktiva celkem = Pasiva celkem**

Aktiva zobrazují majetek podniku dle druhu a stupně jeho likvidity od nejméně likvidních položek. Jedná se o stálá aktiva - dlouhodobý majetek s dobou využitelnosti delší než 1 rok, oběžná aktiva - majetek s dobou obratu kratší než 1 rok a ostatní aktiva - představují náklady a příjmy příštích období. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Pasiva zobrazují sumu položek vlastního kapitálu a dluhů, které představují zdroje financování majetku a členíme je podle původu tohoto zdroje na vlastní kapitál - zdroje získané činností daného podniku a zdroje vložené vlastníky, cizí zdroje - cizí kapitál, tedy dluhy a ostatní pasiva - představují výdaje a výnosy příštích období. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

1.3.2 Výkaz zisku a ztrát

Tento výkaz, neboli výsledovka, zobrazuje přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období.

"Výkaz zisku a ztráty je výkaz o pohybu peněz za určité období a podává přehled o nákladech, tj. kolik peněz firma vydala během určitého období (za platy zaměstnanců, za materiál, režii, daně), a výnosech, tj. kolik peněz firma získala během určitého období z prodeje svých vlastních výrobků a služeb." (Blaha, Jindřichovská, 2006, s. 19)

Porovnáním výnosů a nákladů zjistíme, zda byl podnik v určitém období ziskový nebo ztrátový, jde tedy o výsledek hospodaření. Zároveň uvádí skutečné údaje za běžné i minulé období, což také umožňuje vzájemné porovnání jednotlivých výnosů a nákladů za dvě účetní období. (Blaha, Jindřichovská, 2006)

1.3.3 Výkaz cash-flow

Výkaz cash-flow je sestavován z důvodu hlubší finanční analýzy a zajištění dostatku peněžních prostředků pro chod podniku a jeho hospodářské činnosti, jde o vyjádření finančního potenciálu podniku, který bývá součástí příloh k účetním výkazům.

Z tohoto výkazu dokážeme zjistit hlavně informace týkající se zdrojů, díky kterým jsme získaly finanční prostředky a jejich daný podíl, hlavní postupy a zásady politiky podniku v oblasti financování, rozdělení využití finančních prostředků na provoz, strategický rozvoj a posílení stability podniku, výplaty vlastníkům v příštích období (dividendy) a celkový obraz finanční situace podniku. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

V našem případě se nebudeme výkazem cash-flow zabývat, neboť výkaz je nepovinný a vybraný podnik jej posledních 7 let nezpracovává.

1.4 Metody finanční analýzy

Nejčastěji jsou brány v potaz dva přístupy (metody) k hodnocení hospodářských jevů: fundamentální a technická analýza. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Fundamentální analýza - rozbor, který je založen na znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými i mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, kteří jsou často i přímí účastníci ekonomických procesů, a na jejich subjektivních odhadech a citu

pro situace. Tato analýza čerpá velkého množství informací a opírá se o ně, zpracovává údaje spíše kvalitativní a odvozuje zpravidla své závěry bez algoritmovaných postupů, pokud využívá kvantitativní informace. (Kovanicová, Kovanic, 1995) Jde zejména o analýzu vlivu vnitřního i vnějšího ekonomického prostředí podniku (makroekonomické a mikroekonomické prostředí), právě probíhající fáze života podniku (od růstu přes fázi stability až k fázi poklesu - pokles nemusí nutně znamenat zánik podniku, použitím vhodných nástrojů lze opět dosáhnout fáze růstu) a charakteru podnikových cílů (např. zvyšování tržní hodnoty podniku, krátkodobé výsledky, na jejichž základě mohou manažeři posuzovat jejich zdatnost a výkonnost apod.). (Sedláček, 2011)

Technická analýza - používá matematických, statistických a dalších algoritmovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným ekonomickým (kvalitativním) posouzením výsledků. Postup analýzy obvykle zahrnuje následující etapy - charakteristika prostředí a zdrojů dat (výběr srovnatelných podniků, příprava dat a ukazatelů, sběr dat a ověření použitelnosti ukazatelů), výběr metody a základní zpracování dat (volba vhodné metody, výpočet ukazatelů), pokročilé zpracování dat (analýza vývoje ukazatelů v čase, korekce a zjištění odchylek) a návrhy na dosažení cílového stavu (návrhy a opatření, odhady rizik). (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Technická analýza pak v sobě dále obsahuje elementární a vyšší metody finanční analýzy. Elementární metody můžeme rozlišit na analýzu absolutních (stavových) ukazatelů, jedná se o analýzu trendů (horizontální analýza) a procentní analýzu (vertikální analýza). Dalšími metodami jsou analýza rozdílových ukazatelů (analýza fondů finančních prostředků), analýza poměrových ukazatelů (analýza ukazatelů likvidity, rentability, aktivity a efektivity a finanční stability, neboli zadluženosti), analýza soustav ukazatelů (DuPontův rozklad, pyramidové rozklady) a tzv. komplexní ukazatele - bankrotní a bonitní modely (Altmanovo Z-score, Kralickův rychlý test). (Jiříček, Morávková, 2008)

1.5 Mezipodnikové srovnání

Mezipodnikové srovnání, neboli také komparace podniků, slouží k poměrování podniků během určitého časového vývoje a k takovému srovnání lze využít několik metod.

Po komparaci podniků můžeme odhalit slabé a silné stránky nebo také skryté rezervy, které ovlivňují výsledek hospodaření.

Důležitým aspektem pro mezipodnikové srovnání je volba konkurenčních podniků, které zahrneme do zkoumaného souboru. Svou špatnou volbou můžeme znatelně ovlivnit výsledek srovnání. Při výběru je třeba dbát na několik faktorů srovnatelnosti ekonomických subjektů, zejména na oborovou srovnatelnost, geografické hledisko (je ovlivněno např. cenou dopravy, surovin či pracovní síly), politické hledisko a dále např. historické, ekologické nebo legislativní hledisko. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Cílem komparace je porovnání podniku dle jednoho společného ukazatele, kde výsledkem bude pozice v rámci sledovaných firem. (Synek, Kopkáně, Kubálková, 2009) Z výše popsaného také vyplývá, že vstupními údaji do takové komparace jsou jednotlivé vybrané ukazatele finanční analýzy. Vzhledem k zaměření této práce budou tyto ukazatele přímo souviset s finanční analýzou dle metodiky Státního zemědělského intervenčního fondu ČR, viz kapitola 2.1.

1.5.1 Vybrané metody komparace

Při porovnávání podniků budou využity tři metody, jedná se o metodu pořadí, bodovací a jednoduchého podílu.

Metoda pořadí - tato metoda spočívá v jednoduchém systému, kdy za každý jeden ukazatel je určeno pořadí. V bakalářské práci budou srovnávány čtyři zemědělské podniky, podnik s nejlepší hodnotou dosáhne v tomto případě maximálního počtu bodů. Maximální počet bodů je přímo úměrný počtu srovnávaných podniků, pokud tedy srovnáme výsledky čtyř firem, nejlepší z nich dosáhne čtyř bodů, každý další horší ukazatel bude ohodnocen o bod méně. Následně jsou všechny body sečteny a je určeno konečné pořadí dle výše dosažených bodů. Je důležité a nesmí se zapomenout na to, že *"u ukazatelů, které chceme minimalizovat, je nejlepší ten, který dosáhl nejnižšího čísla."* (Synek, 2003, s. 34)

Metoda bodovací - jedná se o často využívanou metodu vzhledem k její jednoduchosti. Princip této metody závisí na tom, jaké úrovně v rámci komparace firem dosahuje hodnocená firma. Je stanovena stupnice 10 či 100 bodů, kde nejlepší firma v rámci

daného kritéria dosáhne právě tohoto maximálního rozpětí. Ostatní firmy dále získávají body podle poměru absolutních hodnot ukazatelů, k čemuž nám poslouží dvě rovnice v závislosti na tom, zda požadujeme maximalizaci či minimalizaci ukazatele. (Synek, 2003)

$$\text{Maximalizace ukazatele: Počet bodů} = \frac{\text{Ukazatel hodnocené firmy}}{\text{Nejlepší ukazatel v rámci všech firem}} * 100$$

$$\text{Minimalizace ukazatele: Počet bodů} = \frac{\text{Nejlepší ukazatel v rámci všech firem}}{\text{Ukazatel hodnocené firmy}} * 100$$

Následně dojde k součtu bodů všech ukazatelů každé firmy a pořadí je určeno na základě výše dosažených bodů.

Metoda jednoduchého podílu - jedná se o metodu, která je podobná metodě předchozí. Rozdílem je pouze fakt, že ukazatele nejsou poměřovány vůči nejlepší hodnotě ukazatele, ale k váženému průměru hodnot ukazatelů. Zde jsou také v závislosti na potřebě maximalizace či minimalizace ukazatele využity dvě rovnice. (Synek, Kopkáně, Kubálková, 2009)

$$\text{Maximalizace ukazatele: Počet bodů} = \frac{\text{Ukazatel hodnocené firmy}}{\text{Průměr ukazatele v rámci všech firem}}$$

$$\text{Minimalizace ukazatele: Počet bodů} = \frac{\text{Průměr ukazatele v rámci všech firem}}{\text{Ukazatel hodnocené firmy}}$$

Následně dojde k součtu bodů všech ukazatelů každé firmy a pořadí je určeno na základě výše dosažených bodů.

2. Výpočet finančního zdraví dle metodiky SZIF

Mnoho zemědělských podniků musí pro své přežití využívat dostupné dotační programy a přesně pro tento případ je v ČR Státní zemědělský intervenční fond. SZIF je také jedním z uživatelů finanční analýzy a taková analýza je nejdůležitějším faktorem pro udělování možných dotací.

Pro období 2014-2020 byl oficiálně dne 26.05.2015 schválen evropskou komisí Program rozvoje venkova ČR. Díky tomuto programu bude v příštích letech do zemědělství v ČR připravena k vyplacení částka přesahující 84 mld. Kč. Tato částka bude vyplácena jak z unijních zdrojů (cca 63 mld. Kč), tak ze zdrojů z českého rozpočtu (cca 21 mld. Kč). *"Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura. Program bude také podporovat diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj."* (Ministerstvo zemědělství ČR, 2015)

SZIF nevyužívá finanční analýzu jen pro výpočty při udělování dotací či zjištění informací o možném riziku úpadku žadatele, ale zároveň tato slouží např. při udělení ocenění v soutěži o nejlepšího zemědělského hospodáře. Tato soutěž je pravidelně každý rok vyhlašována pod záštitou ministra zemědělství ČR. Hodnoty se stanovují na základě výpočtu indexu finančního zdraví, který objektivně porovnává výsledky hospodaření podniků s daňovou evidencí i účetnictvím. (ProfiPress, s.r.o., 2016)

Pro vyhodnocení finančního zdraví používá SZIF deset ekonomických ukazatelů finanční analýzy, kdy jsou každému ukazateli následně na základě dosažených výsledků přiděleny body. Posouzení finančního zdraví se provádí za poslední tři účetně uzavřené roky, tj. tři po sobě navazující období předcházejícího roku podání žádosti. Podmínkou při žádosti o takovou dotaci je také přiložení daňového přiznání, které je ověřeno finančním úřadem a s ohledem na právní úpravu je nutné požadovat tři poslední fiskální

roky, za které je podáno daňové přiznání u místně příslušného správce daně. (SZIF, 2015a)

Pro příklad si můžeme uvést, že pokud podáme žádost v roce 2016 a doposud nemáme s ohledem na lhůtu do 31.03. podáno daňové přiznání za rok 2015, pak se výpočet finančního zdraví provádí za roky 2012, 2013 a 2014. Jedinou výjimkou v takovém případě je pouze fakt, kdy podnik nebo zemědělec zahájil činnost, tj. nemá historii. V tomto případě se finanční zdraví prokazuje pouze za dva uzavřené roky. (SZIF, 2015a)

Výpočet probíhá tak, že se vypočte hodnota každého ukazatele v každém roce samostatně, tj. je vypočítán každý z deseti ukazatelů za každý rok. Tyto tři výsledné hodnoty každého roku jsou poté aritmeticky zprůměrovány a tím je dosaženo výstupní hodnoty pro následné přidělení bodů k danému ukazateli. Celkově je možné dosáhnout 30 bodů, minimem pro splnění podmínek finančního zdraví je hodnota 9,01 bodu, viz následující tabulka. (SZIF, 2015a)

Tabulka 1: Bodové ohodnocení SZIF

Kategorie A	od 21,01 do 30,00	Žadatel splňuje podmínky finančního zdraví
Kategorie B	od 14,01 do 22,00	
Kategorie C	od 9,01 do 14,00	
Kategorie D	od 6,01 do 9,00	Žadatel nesplňuje podmínky finančního zdraví
Kategorie E	od 3,00 do 6,00	

Zdroj: zpracováno dle (SZIF, 2015a)

SZIF rozděluje konečnou výslednou hodnotu (tedy aritmetický průměr získaných bodů za poslední tři roky) daného podniku do pěti různých kategorií. Podniky, které se při žádosti o dotaci dostanou do kategorie D a E, nesplňují podmínky pro přidělení takové dotace. Na základě tohoto jsou jejich přihlášené projekty vyřazeny.

Podle počtu bodů jsou ostatní podniky rozděleny do zbývajících tří kategorií splňujících podmínky finančního zdraví. Po vypočtení finančního zdraví je podnik ohodnocen určitým počtem bodů, které spadají do jedné ze tří kategorií. Pokud podnik spadá do kategorie A, získá tři plusové body, podnik spadající do kategorie B získá dva plusové body a podnik v kategorii C získá jeden plusový bod. Při vyhlášené dotační podpoře je zisk maximálního počtu bodů z finančního zdraví zárukou větší šance získat

žádanou dotaci. Po konečném obodování projektu se podniky seřadí od nejlepších výsledků, kdy je stanovena hranice maximálního počtu podniků, které budou podpořeny. Podniky, které se se svými body nedokázaly dostat nad hranici pro přidělení dotace, jsou sestupně vedeny jako náhradníci v případě, že někdo ze seznamu podniků s lepšími výsledky, které žádají podporu, nebude tuto nakonec požadovat, popř. nesplní ostatní podmínky dotačního programu (nedodají ve stanoveném termínu stavební povolení apod.). Podniky nacházející se i pod "čarou" náhradníků, jsou z dotační podpory vyřazeny.

V zemědělství mohou být také ekonomické výsledky negativně ovlivněny nikoliv činností podniku, ale např. vážnou přírodní katastrofou. Po prokázání takové újmy, většinou potvrzením od pojišťovny, se příslušný rok (maximálně jeden) do hodnocení nepočítá. (SZIF, 2015a)

Jako poslední podmínku musí podnik doložit potřebné přílohy k podané žádosti, zde se jedná o rozvahu, výkaz zisku a ztráty, pro případ zjednodušeného rozsahu účetnictví dále dodatkovou tabulku a daňové přiznání ověřené finančním úřadem vč. případných dodatečných nebo opravných přiznání. (SZIF, 2015a)

2.1 Ukazatele finančního zdraví a jejich ohodnocení dle SZIF

V této kapitole budou představeny výše zmíněné ukazatele, které SZIF používá při výpočtu a ohodnocení finančního zdraví.

Jedná se celkem o deset ukazatelů - ROA (Rentabilita úhrnných vložených prostředků), dlouhodobá rentabilita, přidaná hodnota / vstupy, rentabilita výkonů, celková zadluženost, úrokové krytí, doba splatnosti dluhů, krytí zásob čistým pracovním kapitálem (dále "ČPK"), pohotová likvidita a investiční aktivita. Veškeré výpočty a ohodnocení jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 2: Ukazatele sledované SZIF vč. mezních hodnot a bodového ohodnocení

Ukazatel č.	Název ukazatele		Vzorce pro výpočet (v návaznosti na výkazy v plném rozsahu) <i>příklad: V30 = výkaz zisku a ztráty, řádek 30; R001 = rozvaha, řádek 001 atp.)</i>			
1	ROA	Výpočet	$\{(V30 + V25) / R001\} * 100$			
		Výsledná hodnota	≤ 0	od 0,01 do 1,49	od 1,5 do 3	$\geq 3,01$
		Přidělené body	0	1	2	3
2	Dlouhodobá rentabilita	Výpočet	$\{(R080 + R083 + R087) / R001\} * 100$			
		Výsledná hodnota	≤ 0	od 0,01 do 1,99	od 2 do 8	$\geq 8,01$
		Přidělené body	0	1	2	3
3	Přidaná hodnota vstupy	Výpočet	$\{V11 / (V02 + V08)\} * 100$			
		Výsledná hodnota		$\leq 14,99$	od 15 do 30	$\geq 30,01$
		Přidělené body		1	2	3
4	Rentabilita výkonů (z cash flow)	Výpočet	$\{(V60 + V18 + V22) / (V01 + V04)\} * 100$			
		Výsledná hodnota	≤ 0 (případ záporného CF)	$\leq 5,99$	od 6 do 15	$\geq 15,01$
		Přidělené body	0	1	2	3
5	Celková zadluženost	Výpočet	$\{(R089 - R103 - R116 - R090) / R067\} * 100$			
		Výsledná hodnota	$\leq 54,99$	od 55 do 70	od 70,01 do 99,99	≥ 100
		Přidělené body	3	2	1	0
6	Úrokové krytí	Výpočet	$(V30 + V25) / V43$			
		Výsledná hodnota	≤ 0	od 0,01 do 1,09	od 1,10 do 2,10	$\geq 2,11$
		Přidělené body	0	1	2	3
7	Doba splatnosti dluhů (z cash flow)	Výpočet	$(R089 - R103 - R116 - R090 - R058) / (V60 + V18 + V22)$			
		Výsledná hodnota	≤ 0 (případ záporného CF)	$\leq 4,99$	od 5 do 7	$\geq 7,01$
		Přidělené body	0	3	2	1
8	Krytí zásob ČPK	Výpočet	$(R031 + R063 - R106 - R120 - R121 - R122 - R103) / R032$			
		Výsledná hodnota		$\leq 0,49$	od 0,50 do 0,70	$\geq 0,71$
		Přidělené body		1	2	3
9	Pohotovostní likvidita	Výpočet	$(R048 - R056 + R058) / (R106 - R116 + R120 + R121)$			
		Výsledná hodnota		$\leq 0,99$	od 1,0 do 1,5	$\geq 1,51$
		Přidělené body		1	2	3
10	Investiční aktivita	Výpočet	$\{(R003 \text{ běžné úč.o.} - R003 \text{ min.úč.o.} + V18 \text{ běžné úč.o.}) / R003 \text{ min.úč.o.}\} * 100$			
		Výsledná hodnota	≤ 0	od 0,01 do 2,5	od 2,51 do 5	$\geq 5,01$
		Přidělené body	0	1	2	3

Zdroj: zpracováno dle (SZIF, 2015a)

Při pohledu na tabulku můžeme jednoduchým způsobem vypočítat finanční zdraví tak, jak jej hodnotí SZIF při rozhodování o udělování dotací. Jsou zde ukázány výpočty v návaznosti na výkazy v plném rozsahu, vyobrazeny mezní hodnoty každého ukazatele a na základě dosažené hodnoty poté přiřazené body. Stejným principem je zde vypsáno všech deset ukazatelů.

2.1.1 ROA (Return on Assets)

ROA neboli rentabilita úhrnných vložených prostředků - jedná se o poměrování zisku s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda se jedná o zdroje vlastní nebo cizí a vyjadřuje celkovou efektivnost podniku, tedy jeho hrubou produkční sílu. Díky tomu bývá tento ukazatel považován za klíčové měřítko rentability. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Při dosazení čistého zisku zvýšeného o úroky do čitatele ukazatele zjistíme poměření vložených prostředků nejen se ziskem, ale i s efekty, které vyplývají ze zhodnocení cizího kapitálu, tedy aby vložené prostředky vydělalý nejen na zisk, ale také na úroky, které jsou odměnou věřitelům za jimi vložený kapitál. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Ukazatel nám slouží ke komplexnímu posouzení výdělečné schopnosti podniku jako celku, může být ale také využit při hodnocení výsledků práce ve vnitropodnikových složkách. Na základě tohoto můžeme objevit souvislosti, které nám poslouží v dalším finančním plánování a můžeme při podrobnějším zkoumání odhalit slabiny a stanovit určité a účinné formy nápravy. (Jiříček, Morávková, 2008)

2.1.2 Dlouhodobá rentabilita

Jedná se spíše o doplňkový ukazatel. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší má firma potenciál dosahovat v budoucnu kladných hodnot rentability - být ziskovou, a proto je tento shrnovací ukazatel důležitý z pohledu SZIF při hodnocení finančního zdraví. (Kurzy Sprint, s.r.o., 2014)

2.1.3 Přidaná hodnota / vstupy

Přidaná hodnota, značena také jako "PH", je v penězích ocenitelné úsilí, které přidá podnikatelský subjekt v rámci podnikových (interních) možností k externě nakoupeným vstupům od dodavatelů, např. k zásobám, službám apod.

Jedná se o znázornění vztahu, kdy jsou poměřovány tržby za výkony a náklady na pořízení jednotlivých vstupů. (ParCon & Partner, v.o.s., 2013)

2.1.4 Rentabilita výkonů

Rentabilita tržeb (Return on Sales - ROS) - neboli tržní ohodnocení výkonů podniku. Výkony představují výrobky nebo služby, které byly zhotoveny v určité době (rok, měsíc, týden apod.). Ačkoliv může být podnik vybaven větším či menším kapitálem, personálem či moderními nebo staršími stroji, může být jakkoliv různorodě řízen, ale v závěru při posuzování hraje výkon nezbytnou roli. Jde o účelné využití všech svých prostředků k vytvoření hodnot, s nimiž se podnik uchází o přízeň na trhu. Teprve následné tržní uznání výsledků práce stanoví cenu podniku, díky které se do podniku začne vracet kapitál k pokrytí nákladů a k vytvoření zisku. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

2.1.5 Celková zadluženost

Jistým faktem v dnešní době je, že je víceméně nemožné, aby podnik dokázal financovat všechna svá aktiva pouze z vlastních zdrojů, a určitá míra zadlužení je pro firmu obvykle užitečná. Ve zdravém a finančně stabilním podniku může její růst přispět k celkové rentabilitě a tím i k tržní hodnotě firmy, tedy že vyšší zadluženost nemusí zákonitě znamenat, že se podnik dostane do platebních potíží. Je proto důležité, aby vedení firmy zvolilo správnou skladbu zdrojů pro financování činnosti podniku. Na financování aktiv by se měl podílet jak cizí, tak vlastní kapitál. Obecně je považováno za dobré, pokud je využití vlastního kapitálu vyšší než využití kapitálu cizího, ke kterému se vztahuje povinnost splácet. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Pokud by podnik naopak vše financoval z cizích zdrojů a zadluženost, tzv. finanční páka, by byla až příliš velká, zvyšuje se tím značně riziko pro akcionáře či společníky, protože by byl podnik až příliš zatížen splácením úroků a dostal by se snadno do nepříznivé finanční situace. Za takové situace, jak jsme již jednou zmínili, je obtížné sehnat další věřitele a platit dluh dluhem víceméně vždy znamená stahující se kruh a finanční nestabilitu. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Celková zadluženost, nazývána též jako ukazatel věřitelského rizika, nám označuje solventnost podniku. Poměřením a výpočtem tohoto ukazatele zjistíme, jestli je výše vlastního kapitálu přiměřená k závazkům podniku. (Jiríček, Morávková, 2008)

Ukazatel je především využíván věřiteli podniku, kteří samozřejmě preferují jeho nízké hodnoty, neboť čím vyšší ukazatel je, tím je vyšší i jejich riziko. Díky vysoké hodnotě ukazatele by se mohlo dojít k závěru, že věřitelé o svůj investovaný kapitál přijdou, protože podnik nebude solventní. Pro držitele kmenových akcií může být vysoká hodnota ukazatele přijatelná, pokud je podnik při ní schopen dosahovat vyššího procenta rentability než procenta úroků placených z cizího kapitálu. Nepříjemně vysoká hodnota ukazatele znamená, že podnik nedosahuje takové výnosnosti z celkového vloženého kapitálu, než je úrok placený věřitelům. (Jiříček, Morávková, 2008)

2.1.6 Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát celkový zisk pokryje úrokové platby. Důležitost ukazatele je především v tom, že odhalí schopnost podniku platit náklady spojené s využíváním cizího kapitálu. Tento ukazatel využívají především ratingové agentury, jež nezávisle a důvěryhodně hodnotí různé subjekty, které jsou poté řazeny do kategorií či pořadí a které především vyjadřují důvěryhodnost dlužníka nebo cenného papíru. (Kovanicová, Kovanic, 1995) Tento ukazatel je proto také důležitou součástí finančního zdraví SZIF.

2.1.7 Doba splatnosti dluhů

Jak sám název napovídá, ukazatel nám říká, za jak dlouho je podnik schopen uhradit své závazky za předpokladu, že udrží současnou hodnotu cash-flow. V podniku jej využívá převážně finanční ředitel, ukazatel se snaží zachytit signály možných platebních potíží a posoudit vnitřní potenciál firmy. (ManagementMania.com, 2013)

Za příznivou hodnotu se považuje ukazatel do tří let, SZIF stačí pro získání maximálního počtu bodů hodnota menší než 5 let. (Atlantis PC, s.r.o., 2016)

2.1.8 Krytí zásob čistým pracovním kapitálem

Pracovní kapitál je pro podnik důležitý, protože tento potřebuje každá firma ke svému fungování. Zjištění, kolik provozních prostředků budeme mít k dispozici, pokud uhradíme všechny své krátkodobé závazky, nám ukáže právě ukazatel čistého pracovního kapitálu. V ideálním případě by měla být hodnota čistého pracovního kapitálu nízké kladné číslo. Pokud bude výsledná hodnota nulová nebo hodně nízká,

mohlo by to ukazovat na fakt, že podnik nemá čím platit za odebrané zboží či služby, tzn. nemá dostatečný kapitál na své fungování. Pokud bude naopak hodnota vyšší, tím by měl podnik při dostatečné likvidnosti jeho složek snáze splácet své finanční závazky, změříme relativně volné částky kapitálu, které mohou podniku pomoci k profinancování běžného roku. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Je proto důležité, aby byla úroveň čistého pracovního kapitálu držena v takové míře, aby zajistila hladké fungování firmy a zároveň neznamena pro podnik nadbytečně velké náklady pro financování z cizích či vlastních zdrojů. Pro výpočet ukazatele je využíván vztah, kde jsou od oběžných aktiv odečteny krátkodobé závazky. (Jiříček, Morávková, 2008) Při výpočtu SZIF je ovšem využíván vztah, kdy musíme ČPK, vypočtený dle metodiky, podělit zásobami.

2.1.9 Pohotová likvidita

Ukazatelé likvidity jsou základním ukazatelem pro vyjádření schopnosti podniku splácet své krátkodobé dluhy, což je jednou ze základních podmínek existence firmy a díky tomu patří tento ukazatel mezi klíčové charakteristiky finanční analýzy. Od platební schopnosti podniku se odvozuje jeho solventnost, likvidita a likvidnost. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Solventnost charakterizujeme jako schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků a jeho připravenost uhradit své dluhy, jedná se spíše o relativní přebytek hodnoty aktiv nad hodnotou závazků. Podmínkou pro solventnost podniku je likvidita, zde se jedná o okamžitou schopnost podniku splatit své krátkodobé dluhy. Likvidností je myšlena rychlost a schopnost majetku přeměnit jednotlivé složky (složky aktiv) majetku na peníze, čím snáze a rychleji jsme tuto přeměnu schopni realizovat, tím je aktivum likvidnější. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Za plně likvidní podnik považujeme takový, který má dostatečnou výši peněžních prostředků (nebo jiného majetku, který můžeme rychle přeměnit na peníze). Pokud tomu tak není, je solventní jen zčásti nebo dokonce nesolventní. Ve své podstatě tedy poměřujeme to, čím je možno platit s tím, co je nutné zaplatit. (Jiříček, Morávková, 2008)

Obecně se stanovují tři stupně likvidnosti majetku. Prvním stupněm jsou peníze v hotovosti a na běžných účtech spolu s krátkodobými cennými papíry, druhým stupněm jsou pohledávky a posledním třetím stupněm zásoby. (Jiříček, Morávková, 2008)

Z daného jasně vyplývá, že se základní ukazatele likvidity odvozují od oběžných aktiv (jejich složek) a obecně se počítají tři ukazatele likvidity - běžná, pohotová a okamžitá. (Jiříček, Morávková, 2008)

V našem případě budeme hovořit pouze o pohotové likviditě, ta při výpočtu vylučuje z oběžných aktiv zásoby a ponechává zde pouze peněžní prostředky v hotovosti a na běžných účtech, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky. Optimální hodnota ukazatele by se měla pohybovat alespoň v rozmezí 1,0-1,5, v případě hodnocení finančního zdraví SZIF je potřeba mít k dosažení maximálního bodového ohodnocení hodnotu převyšující 1,5. (Jiříček, Morávková, 2008)

2.1.10 Investiční aktivita

Investice v podnikovém pojetí jsou chápány jako statky, jenž nejsou určeny k bezprostřední spotřebě, ale k výrobě budoucích statků nebo služeb. Investicemi se podnik snaží dosáhnout zvýšení svého růstu v budoucnu a snaží se maximalizovat zisk. Z hlediska financí lze podnikové investice popsat jako jednorázově vynaložené zdroje, které budou během delšího budoucího období přinášet dodatečné příjmy. (Jelínek, 2012)

Podnikové investice lze rozdělit do čtyř kategorií a to na rozvojové, obnovovací, mandatorní a racionalizační investice. Prostřednictvím rozvojových investic jsou rozšiřovány výrobní kapacity či zaváděny nové technologie. Obnovovací investice nahrazují nebo obnovují výrobní zařízení, které je už zastaralé nebo končí jeho ekonomická životnost, stejně tak sem spadá výměna zařízení či strojů, které pomáhají snižovat náklady. Mandatorní investice jsou požadovány zákonem, jedná se např. o investice na ochranu životního prostředí, dodržování hygienických požadavků apod. Poslední kategorie, racionalizační investice, vede k úpravě stávajícího

stavu produkčních možností podniku tak, aby se snížily jeho výrobní náklady a zvýšila hospodárnost. (Jelínek, 2012)

3. Představení Úněšovského statku, a.s.

Hlavní činností podniku je rostlinná a živočišná výroba. V oblasti rostlinné výroby se podnik zaměřuje hlavně na pěstování pšenice, řepky, máku a v posledních letech začíná více pěstovat len a ostatní obiloviny. Oblast živočišné výroby směřuje k výrobě mléka, výkrmu skotu a chovu skotu masného plemene.

Do vedlejší činnosti patří produkce chovných plemenných zvířat a využití jejich genetického materiálu, výroba osiv a sadby, úprava, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské výroby včetně úpravy plodin pro potravinářské využití.

Pomocná činnost zahrnuje hostinskou činnost, koupi zboží za účelem jeho dalšího prodeje, pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor a v neposlední řadě opravy silničních vozidel a ostatních dopravních prostředků pro vlastní potřebu.

3.1 Profil podniku

Obchodní jméno: Úněšovský statek, a.s.

Sídlo: Úněšov 76, 330 38 Úněšov, Česká republika

Předmět podnikání: zemědělská výroba

IČO: 49790277

DIČ: CZ49790277

3.2 Vznik podniku

Úněšovský statek, a.s., vznikl ze Státního statku Úněšov, s.p., na základě velké privatizace ke dni 17.12.1993 zápisem do Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Plzni, oddíl B, vložka 372, a to na základě zakladatelské listiny ze dne 18.11.1993. Na obrázku č. 1 je současné logo podniku:

Obrázek 1: Logo podniku

Zdroj: Výroční zpráva podniku 2014

Ocenění vkládaného majetku bylo provedeno v souladu se zákonem č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů a schváleno v rámci výše citovaného privatizačního projektu. Vkládaný majetek byl oceněn částkou 143 537 000,- Kč. V této době se podnik nacházel na hranici úpadku a pokud by v roce 2003 nedošlo k celkové změně uvnitř podniku, statek by dnes pravděpodobně ve stávající podobě zanikl, resp. ukončil činnost nebo skončil jako jiné podniky, došlo by k rozdělení podniku na malé farmy s oddělenými vlastníky.

V roce 2003 se podnik dostal do hlavní fáze restrukturalizace, začal se stabilizovat a následně pak, na základě provedených opatření, do období velkého vývoje a růstu. K nejvýznamnějším bodům, které pomohly podnik stabilizovat, patřilo:

- Změna v organizační struktuře - z původních sedmi středisek se dnes podnik dělí na dvě (toto vedlo především k velké úspoře pracovních sil). Podnik snižoval střediska postupně, z původních 7 na 5, následně na 3 a v současnosti právě na 2 a středisko služeb
- Změna počtu zaměstnanců - podnik se snažil zaměřit na produktivitu práce (z původních cca 1 240 zaměstnanců dnes podnik zaměstnává v průměru 105)
- Prodej opuštěných a nepotřebných objektů - podnik se snaží výrobu směřovat do svých hlavních středisek (ostatní střediska nijak nevyužívá, a proto bylo rozhodnuto o jejich rozprodání). Hlavním důvodem také bylo, že podnik ukončil chov prasat a drůbeže, ač měl ve své době nadprůměrné výsledky, zvířata byla chována v nevyhovujících podmínkách a provoz nebyl schopen další konkurence (velký počet pracovní síly, malé stáje, nedostatek kvalifikovaných lidí, apod.)

- Prodej nebo pronájem objektů vedlejší výroby - mezi vedlejší výrobu dříve patřila výroba uzenin a pěstování brambor. Podnik vlastnil k těmto výrobám velkou budovu bramborárny v Úněšově a výrobnu masných uzenin v Pernarci. Zpracování masa i pěstování brambor nebylo pro podnik ziskové, a tak se i kvůli finančnímu vytížení rozhodlo pro jejich zrušení (podnik sám brambory pěstoval, rozvážel a prodával, toto bylo ovšem nad možnosti firmy s ohledem na potřebu pracovních sil či nákupu mechanizace, a proto podnik následně brambory jen pěstoval, ovšem dnes se již ani pěstováním brambor podnik nezabývá). Budova bramborárny byla prodána firmě EUROPLANT šlechtická, s.r.o., a výrobná uzenin v Pernarci byla prodána firmě Český grunt, s.r.o. Výrobná uzenin nebyla zisková vzhledem k organizaci, jakou byla provozována, ovšem na investice neměl podnik v té době peníze, a proto byl prodej nejschůdnější variantou.
- Sumarizace dobytka z menších farem do velkých - podnik zakoupil v té době opuštěnou, ale na svou dobu moderní farmu v Chrančovicích a zmodernizoval a rozšířil svoji farmu v Pernarci. Na těchto farmách se dnes chová veškerý dobytek pro produkci mléka. Masný skot se chová převážně na farmě v Dolní Jamné.
- Od roku 2004 se podnik zaměřuje také na čerpání dotací, na kterých byl v přechodné době závislý. Využívání dotací v podniku samozřejmě funguje dodnes, ale není to pro podnik již existenční. Při splnění určitých podmínek správné zemědělské praxe podnik dostává dotace automaticky, čerpají se pak také především dotace investiční - většinou se jedná o výstavbu nových zařízení nebo modernizaci starších objektů (jedná se např. o posklizňové linky, přestavby kravínů apod.).

3.3 Velikost podniku a rozdělení akcií

Všechny níže uvedené hodnoty jsou stavem k 31.12.2014.

Podnik hospodaří celkem na 6 285,22 ha půdy, z toho je 4 700,20 ha orné půdy, 667,34 ha luk a 917,68 ha pastvin, v tomto výčtu je 1 160 ha ve vlastnictví podniku, zbytek je v nájemním vztahu od vlastníků, což činí 5 125,22 ha.

V živočišné výrobě je chováno průměrně cca 2 462 ks zvířat, jedná se o 833 ks krav dojného plemene a 374 ks krav bez tržní produkce mléka. Následuje pak 204 ks skotu ve výkrmu, 488 ks telat (mléčné), 65 ks telat (masné), 334 ks chovných jalovic, 156 ks masných jalovic a 8 plemenných býků (masné plemeno).

V podniku je průměrně zaměstnáno 105 zaměstnanců:

- 20 pracovníků zaměstnaných prostřednictvím dohody o provedení práce, ostatní na základě uzavřené pracovní smlouvy, z toho:

- 26 traktoristů, 9 ošetřovatelů dojníc, 6 ošetřovatelů ostatního skotu, 8 ostatní dělníci v živočišné výrobě, 19 dílenských pracovníků, 7 řidičů nákladních automobilů, 5 ostatních (zaměstnanci v závodní jídelně, skladníci), 25 technickohospodářských pracovníků vč. statutárních orgánů.

Akcie podniku jsou rozděleny následovně; hlavní akcionář podniku je firma Čemos, a.s., která vlastní celkem 70,49 % akcií podniku. Zbývající akcie jsou ve vlastnictví drobných akcionářů. Výše základního jmění je 81 022 000,- Kč, jedná se o 162 044 ks akcií v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 500,- Kč. Ostatní část majetku bývalého Státního statku Úněšov, s.p., byla buďto prodána přímým prodejem, bezúplatně převedena na obce nebo navrácena v rámci restituce.

3.4 Organizační struktura

Podnik je členěn na relativně samostatné farmy dle územního postavení. Jak již bylo zmíněno výše, z důvodu restrukturalizace v roce 2003 došlo ke změně organizační struktury a omezení středisek z původních sedmi na dvě. První samostatnou farmou je farma Úněšov (v podniku značena 060) a druhá farma Dolní Jamné (090).

Mimo těchto dvou středisek zajišťujících zemědělskou činnost má podnik provozy, které zajišťují pomocnou výrobu (výroba krmných směsí, agrotechnické práce, skladování, čištění a odbyt produkce rostlinné výroby). Velký počet zemědělských strojů a vlastnictví několika služebních automobilů znamená, že je podnik nucen operativně a rychle řešit případné poruchy, aby nebyl výrazně narušen celý jeho provoz. V ústřední dílně v Úněšově se proto nachází autoopravna, opravna zemědělských strojů

a ústřední sklad náhradních dílů. Podnik má také jídelnu pro své zaměstnance, ze které zajišťuje rozvoz na patřičná výdejní místa, a oddělenou budovu pro ředitelství podniku.

4. Finanční analýza vybraného podniku dle metodiky SZIF

Výpočet finančního zdraví se provádí z rozvahy a výkazu zisku a ztráty v případě žadatele, který je účetní jednotkou nebo z přiznání k dani z příjmu fyzických osob u žadatelů s daňovou evidencí. (SZIF, 2015a) V případě Úněšovského statku, a.s., se jedná o právnickou osobu (účetní jednotka), vycházet proto budeme z výkazů rozvahy a zisku a ztráty.

Výpočet byl proveden za poslední tři účetně uzavřená období, tedy za roky 2012, 2013 a 2014. Podnik v této době nebyl zasažen přírodní katastrofou, tzn. nebyl poškozen z důvodů vyšší moci (povodně, sucho apod.), a v úvahu se proto budou brát všechny tři roky, nikoli dva, jak tomu může být v některých případech.

Tabulka 3: Zkrácená rozvaha - Úněšovský statek, a.s. (v tis. Kč)

Položka rozvahy	Řádek č.	2012	2013	2014
AKTIVA		Netto	Netto	Netto
Aktiva celkem	001	366 722	410 040	417 660
Dlouhodobý majetek	003	234 301	257 862	264 400
Oběžná aktiva	031	131 596	151 371	152 325
Zásoby	032	95 542	111 681	119 277
Krátkodobé pohledávky	048	25 797	27 811	22 170
Dohadné účty aktivní	056	2 112	4 424	1 193
Krátkodobý finanční majetek	058	8 717	10 825	10 336
Časové rozlišení	063	825	807	935
PASIVA				
Pasiva celkem	067	366 722	410 040	417 660
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	080	18 195	18 145	18 093
Výsledek hospodaření minulých let	083	97 821	116 457	185 436
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	087	18 637	68 978	44 452
Cizí zdroje	089	144 351	122 022	88 337
Rezervy	090	42 810	0	0
Dohadné účty pasivní	103	0	0	0
Krátkodobé závazky	106	54 491	64 537	32 479
Dohadné účty pasivní	116	2 425	1 335	1 202
Krátkodobé bankovní úvěry	120	21 922	17 320	10 043
Krátkodobé finanční výpomoci	121	0	0	0
Časové rozlišení	122	0	0	0

Zdroj: zpracováno dle (účetní výkazy - Úněšovský statek, a.s., 2015)

Tabulka č. 3 zobrazuje zkrácenou rozvahu za tři účetně uzavřená období pouze s ohledem na využití ukazatele dle metodiky SZIF. Všechny tyto dané položky tak, jak jsou uvedeny v tabulce, jsou využity při výpočtech a stanovení finančního zdraví, které používá SZIF při hodnocení finančního zdraví. Stejným způsobem si nyní v následující tabulce č. 4 ukážeme zkrácený výkaz zisku a ztráty.

Tabulka 4: Zkrácený výkaz zisku a ztrát - Úněšovský statek, a.s. (v tis. Kč)

Položka výkazu zisku a ztrát	Řádek č.	2012	2013	2014
Tržby za prodej zboží	01	32	122	156
Náklady vynaložené za prodané zboží	02	24	101	156
Výkony	04	176 999	204 165	234 170
Výkonová spotřeba	08	135 131	143 488	147 204
Přidaná hodnota	11	41 876	60 698	86 966
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	32 024	33 466	30 459
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	4 008	6 161	6 248
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	-2 966	-42 856	0
Provozní výsledek hospodaření	30	23 614	84 815	57 370
Nákladové úroky	43	1 350	982	1 693
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	18 637	68 978	44 452

Zdroj: zpracováno dle (účetní výkazy - Úněšovský statek, a.s., 2015)

Nyní máme k dispozici všechny údaje, které jsou potřebné pro výpočet deseti ukazatelů finančního zdraví dle metodiky SZIF. Po využití vzorců z tabulky č. 2 získáme ke každému roku a ukazateli hodnotu, viz tabulka č. 5.

Tabulka 5: Hodnoty ukazatelů vč. bodového ohodnocení - Úněšovský statek, a.s.

Ukazatel č.	Název ukazatele	Výsledek ukazatele 2012	Přidělené body	Výsledek ukazatele 2013	Přidělené body	Výsledek ukazatele 2014	Přidělené body	
1	ROA	5,63	3	10,23	3	13,74	3	
2	Dlouhodobá rentabilita	36,72	3	49,65	3	59,37	3	
3	Přidaná hodnota / vstupy	30,98	3	42,27	3	59,02	3	
4	Rentabilita výkonů	30,88	3	53,16	3	34,64	3	
5	Celková zadluženost	27,03	3	29,43	3	20,86	3	
6	Úrokové krytí	15,29	3	42,73	3	33,89	3	
7	Doba splatnosti dluhů	1,65	3	1,01	3	0,95	3	
8	Krytí zásob z ČPK	0,59	2	0,63	2	0,93	3	
9	Pohotová likvidita	0,44	1	0,42	1	0,76	1	
10	Investiční aktivita	28,18	3	24,34	3	14,35	3	
Součet bodů za rok			27				27	28

Zdroj: zpracováno dle (SZIF, 2015a)

Po správném výpočtu, samotný program pro výpočet je k dispozici přímo na stránkách www.szif.cz (SZIF, 2015a), každého ukazatele za každý rok samostatně je také v tabulce č. 5 zároveň přidělen daný počet bodů ke každému ukazateli tak, v jakém rozmezí daný výsledek vychází. Jako poslední krok provedeme součet všech přidělených bodů v daném roce a zjistíme aritmetickým průměrem hodnotu bodů za poslední tři účetně uzavřené roky. V našem případě se jedná o hodnotu 27,33 bodu z 30 bodů možných, podnik se proto nachází v kategorii A, jež má rozmezí od 22,01 výše.

Finanční zdraví dle SZIF se ve všech sledovaných obdobích roků 2012-2014 pohybovalo v kategorii A a podnik splňoval podmínky finančního zdraví. Body se v každém roce pohybovaly na skoro maximální hranici 30 bodů, nenastaly zde žádné významné změny. V posledním roce bylo uděleno 28 bodů, zde došlo k nárůstu jednoho bodu z důvodu lepšího krytí zásob čistým pracovním kapitálem. Podnik se nachází na velmi dobré úrovni finančního zdraví a má nárok obdržet dotaci od SZIF.

4.1 ROA

Podnik dosahoval v tomto ukazateli po sledovanou dobu pravidelného progresu. Ukazatel poměřuje provozní výsledek hospodaření a změnu stavu rezerv z výkazu zisku a ztráty s celkovými aktivy.

Položky nacházející se v čitateli ukazatele spolu v našem případě značně souvisí. Podnik dosáhl v uvedených letech kladných hospodářských výsledků. Jak je nám již známo, v roce 2012 byl provozní výsledek hospodaření 23,614 mil. Kč, v roce 2013 dosáhl podnik výsledku 84,815 mil. Kč a 57,315 mil. Kč v roce 2014. Výrazný je v tomto ohledu rok 2013, tento výsledek byl dosažen především rozpouštěním rezerv. Podnik při dosahování kladných hospodářských výsledků začal vytvářet rezervy na opravy svého dlouhodobého majetku, tyto rezervy byly však vyčerpány pouze částečně a zbytek rezerv musel být zrušen, čímž došlo k navýšení hospodářského výsledku. Změna stavu rezerv se projevuje jako změna nákladů. K výsledku roku 2014, který je rovněž poměrně nadstandardní ve srovnání s ostatními roky, je potřeba uvést, že v letech 2012–2014 postupně docházelo k významnému oživování trhu se zemědělskými komoditami. Nejlépe tuto skutečnost vyjadřuje především mléko, kdy cena v roce 2012 byla 7,96 Kč/l, ale v roce 2014 byla už 9,83 Kč/l. Spolu s neustále se zlepšujícími výsledky dochází samozřejmě k navýšení užitkovosti. Právě v roce 2014 se podařilo podniku díky zlepšeným podmínkám zvýšit výrobu mléka o 546 139 l oproti roku 2012, což samozřejmě mělo velmi kladný vliv na výsledek hospodaření. U rostlinné výroby není cenový nárůst tak evidentní, nicméně v roce 2014 bylo dosaženo nadprůměrných výnosů, což znamenalo navýšení tržeb i při relativně stagnujících, ale pro podnik příjemných výkupních cenách.

Celková aktiva jsou součtem dlouhodobého majetku, oběžných aktiv a časového rozlišení. Celková aktiva vykazovala za sledované období nárůst v roce 2013 oproti roku 2012 o 43,318 mil. Kč, v dalším roce vzrostla celková aktiva o 7,62 mil. Kč. V podniku se dělí dlouhodobý majetek na dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný. Je třeba upozornit, že položky u dlouhodobého nehmotného majetku jsou zanedbatelné a rok od roku vždy v poklesu pouze o několik desetitisíců Kč. V daném případě se jedná pouze o software s pořizovací cenou 260 000 Kč, u kterého docházelo k postupnému odepisování (v roce 2015 je zůstatková cena software 0,- Kč) a také o, pro zemědělské podniky specifický majetek, mléčnou kvótu, která byla oceněna částkou 9 mil. Kč a která rovněž byla pouze postupně odepisována. V roce 2015, kdy bylo zrušeno dané opatření EU, byla mléčná kvóta z majetku podniku vyřazena.

Největším a klíčovým řádkem je řádek dlouhodobého hmotného majetku. Jak již bylo zmíněno v úvodu bakalářské práce, podnik procházel nutnou restrukturalizací, a je tedy zřejmé, že v námi sledovaném období by měl dlouhodobý hmotný majetek výrazně růst. V roce 2012 byly do majetku podniku nakoupeny pozemky ve výši cca 6 mil. Kč. Nákup pozemků je pro podnik zásadní položkou nutnou pro jeho existenci, a proto se nákup opakuje i v dalších letech. Podnik se snaží pozemky nakupovat do svého vlastnictví, jedná se z jeho pohledu o základní výrobní faktor. Cena pozemků již několik let roste, což z budoucího pohledu znamená, že vynaložení větší částky na nákup pozemků nemusí znamenat nákup většího množství ha zemědělské půdy. Z tohoto pohledu podnik upřednostňuje zejména dlouhodobé pachtovní smlouvy, kdy jsou zároveň vytvářeny vztahy mezi propachtovateli (často se jedná o lidi, kteří v dané oblasti žijí a pracují) a samotným podnikem.

V tomto roce bylo dále nakoupeno několik zemědělských strojů (krmný vůz, traktory, sběrač kamene, rozmetadlo, osobní automobily) za zhruba 12 mil. Kč, zakoupeny byly také další stroje, jejichž pořizovací hodnota ale nepřesáhla částku 500 tis. Kč. Významným mezníkem v tomto roce byl také fakt zprovoznění sušky obilí v Dolní Jarné se skladovacími kapacitami, čištěním a sušením zemědělských komodit. Investice vyšla po dokončení na cca 46 mil. Kč.

V roce 2013 došlo k navýšení dlouhodobého hmotného majetku o 43,318 mil. Kč. Za kupní cenu 22,5 mil. Kč podnik nakoupil pozemky a opět docházelo k modernizaci a navyšování skladovacích kapacit, dovýstavby oplocení či opravy komunikací s celkovou investicí 9 mil. Kč. Nutnost potřeby nových zemědělských strojů si vyžádala vynaložení částky 21,255 mil. Kč, jednalo se zejména o manipulátor, kypřič půdy, pluh a dva traktory John Deere. Na nákup dalších strojů vynaložil podnik částku 7,209 mil. Kč, samostatně ale ani jeden z těchto strojů nepřesáhl svou pořizovací cenou částku 1,2 mil. Kč.

V posledním sledovaném roce došlo k nákupu pozemků v hodnotě 11,52 mil. Kč a nákupu strojů v částce 11,337 mil. Kč, kde nejvýznamnější položkou byl nákup nového postřikovače s pořizovací hodnotou 5,291 mil. Kč.

Z pohledu hodnoceného období došlo k největším investicím v letech 2012 a 2013, což bylo způsobeno především nutností potřeby nových strojů. V roce 2014 již není nárůst tolik znatelný, neboť docházelo spíše k obměně těchto strojů z hlediska jejich opotřebení, či potřeby větších strojů z hlediska dalších úspor nákladů. Pozemky a jejich nákup je především ovlivněn požadavkem majitelů a jejich nákup nelze předem odhadnout. Právě pro tyto nečekané a neodhadnutelné investice má podnik předjednan způsob financování pomocí partnerských bank.

4.2 Dlouhodobá rentabilita

Při součtu položek z rozvahy, uvedených v pasivech, výsledek hospodaření minulých let, výsledek hospodaření běžného účetního období a položky rezervní fond a ostatní fondy ze zisku, které jsou poměřeny celkovými aktivy, získáme ukazatel dlouhodobé rentability. Tento měl opět pozitivní trend a každým rokem se situace podniku zlepšovala.

Hlavním důvodem pozitivního růstu ukazatele byly dosažené výsledky hospodaření. Vzhledem k výsledkům hospodaření běžného účetního období výrazně stoupl také výsledek hospodaření minulých let, který v roce 2014 činil 185,4 mil. Kč. Tato hodnota je kumulací nerozděleného zisku za celou historii podniku.

Rezervní fond a ostatní fondy ze zisku podnik vytvářel pouze na základě zákonné povinnosti, kterou mu přikazoval zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, platný do 31.12.2013. Tyto zákonné fondy byly tvořeny naposledy v roce 2012, kdy dosáhly maximální výše. Od 1.01.2014 vstoupil v účinnost nový zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, který již neukládá povinnost akciovým společnostem vytvářet fondy. Od tohoto roku podnik na základě doporučení představenstva fondy netvoří. V případě Úněšovského statku, a.s., existuje tzv. sociální fond. Ten byl vytvořen již v době Státního statku Úněšov, s.p., a z tohoto je čerpáno cca 50 tis. Kč ročně na stravování zaměstnanců.

4.3 Přidaná hodnota / vstupy

Přidaná hodnota jsou ve své podstatě výkony ponížené o výkonovou spotřebu. Tuto jednoduchou definici můžeme použít proto, že podnik zboží nemá (nebo se jedná o zanedbatelné množství) a nenakupuje nic, co by dále prodával.

Vstupy jsou v našem případě myšleny jako náklady vynaložené za prodané zboží a výkonová spotřeba. Náklady vynaložené za prodané zboží jsou minimální, jak již bylo zmíněno, podnik zboží nemá. Tuto skutečnost se ovšem snaží změnit a v současné době provádí tzv. vlastní porážku, kdy jsou lidé konečnými spotřebiteli poraženého kusu či jeho částí.

Výkonová spotřeba je součástí provozních nákladů, na kterých se podílí zhruba z 60 %. Výkonovou spotřebou je vyjádřena náročnost na spotřebu materiálu, na spotřebu energií a jiných externích služeb, např. Agroslužby Sládek – sekání při žních, kdy si podnik najímá několik kombajnů na rychlejší sklizení své úrody, neboť by to pouze s využitím svojí techniky nemohl v období žni stihnout svépomocí. V živočišné výrobě se pak jedná např. o opravy chlazení apod. Druhou nejvyšší položku provozních nákladů tvoří osobní náklady včetně odvodů, které činí 20 %. Třetí významnou položkou jsou odpisy DNM a DHM, které tvoří 15 % provozních nákladů, a zbývajících 5 % činí náklady vynaložené na prodej zboží, zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období a ostatní provozní náklady.

Výkony i výkonová spotřeba ve sledovaném období rostou. Důležité však je, že roste právě posuzovaná přidaná hodnota.

4.4 Rentabilita výkonů

Ukazatel je v čitateli ovlivňován součtem výsledku hospodaření za účetní období, odpisy DNM a DHM a zůstatkovou cenou prodaného dlouhodobého majetku a materiálu. Výsledek hospodaření a jeho vývoj ve sledovaném období již známe, stejně tak odpisy. Zde je hlavní položkou odepisování dlouhodobého hmotného majetku, neboť u nehmotného majetku se jedná pouze o software a mléčnou kvótu, obě tyto položky jsou v roce 2015 odepsány definitivně. Poslední položkou zde zmíněnou

je zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu. Svým způsobem lze uzavřít, že tato skutečnost u strojů neexistuje. Potřeba nových strojů v podniku je vysoká a logická. Neustálým zlepšováním výroby, do čehož spadá příprava půdy i potřeba většího počtu strojů, je maximum strojů využíváno do poslední chvíle, což ve své podstatě znamená, že zůstatková cena při prodeji stroje je nulová. Zůstatkovou cenu dlouhodobého majetku a materiálu tak převážně tvoří dojnice či krávy masného plemene, kde životnost dojnice je 2,8 roku, ale měla by vydržet roky čtyři.

Do jmenovatele jsou podle SZIF dosazovány dvě položky, jedná se o tržby za prodej zboží a výkony. Tržby za prodané zboží v podniku nejsou (s výjimkou tzv. vlastní porážky), tento nenakupuje a tedy ani žádné zboží neprodává.

Výkony jsou v podstatě tržby za vyrobené výrobky ať již z rostlinné, či živočišné výroby, případně i výroby přidružené (tuto podnik ale nemá), které se podaří umístit na trhu, dále pak změna stavu zásob. Sem patří zejména produkce, tvorba nedokončené výroby, prodeje i spotřeba vlastních zásob. Výkony podniku, jak bylo popsáno u provozního hospodářského výsledku v kapitole 4.1, v období 2012-2014 neustále stoupají a podnik dosahuje rok od roku lepších výnosů, a to jak v živočišné, tak i rostlinné výrobě.

4.5 Celková zadluženost

Cizí zdroje ponížené o dohadné účty pasivní a rezervy, kdy je tento výsledek poměřen s celkovými pasivy podniku, odpovídá celkové zadluženosti. U tohoto ukazatele je důležitá jeho minimalizace, a proto můžeme prohlásit, že opět došlo ve sledovaném období ke zlepšení celkové situace.

Zlepšující se hodnotu ukazatele způsobilo převážně snížení cizích zdrojů v podniku. V roce 2013 došlo k poklesu oproti předchozímu roku o 22,329 mil. Kč a v roce 2014 oproti roku 2013 o dalších 33,685 mil. Kč. Takovéto výrazné snížení bylo způsobeno převážně z důvodu rozpouštění vytvářených rezerv. Podnik vytvářel rezervy s předpokladem, že dojde v předepsaném časovém termínu k investičním opravám jeho majetku. Toto se však stalo pouze částečně a zbývající část rezerv musela být zrušena.

Méně výraznou položkou jsou dohadné účty pasivní, tyto ve sledovaném období dosahovaly podobných hodnot a jedná se především o nevyúčtované služby za dodávky energií (elektřina, voda, plyn).

4.6 Úrokové krytí

V tomto ukazateli jsou nezbytné tři položky z výkazu zisku a ztráty, jedná se o provozní výsledek hospodaření, změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období, jež jsou poměřeny s nákladovými úroky.

Jediným nepopsaným ukazatelem jsou nákladové úroky. Tyto jsou vyčísleny především za úvěry, které má podnik uzavřeny s finančními institucemi. Podnik potřeboval především provozní úvěry na překlenutí nedostatku finančních prostředků v určitých částech roku. Dále využívá podnik úvěrů na nákup zemědělské techniky a úvěrů na nákup zemědělské půdy. V současné době již podnik provozní úvěry nevyužívá, neboť jeho hotovost postačuje na bezproblémové krytí závazků. Podnik je schopen pokrýt svoje závazky, ať už u úvěrů na nákup techniky či půdy, a nemá problémy se schopností své úvěry splácet. Vzhledem k těmto skutečnostem nemá s bankami problémy s případnou potřebou dalšího úvěrování.

Výsledné číslo se výrazně zlepšilo právě ve sledovaných letech a to především v letech 2013 a 2014.

4.7 Doba splatnosti dluhů

Jedná se druhý ukazatel, u kterého sledujeme jeho minimalizaci. Z tohoto pohledu došlo opět ve sledovaném období ke zlepšení, kdy ukazatel v roce 2014 vykázal hodnotu téměř dvakrát lepší, než tomu bylo v roce 2012. Významnou měrou se na tomto ukazateli projevuje výsledek hospodaření za účetní období společně s odpisy DHM a DNM.

Ve výpočtu se v čitateli od cizích zdrojů odečítá také krátkodobý finanční majetek. Ten je v podniku držen tak, aby bylo možno uplatit co nejvíce závazků a aby zůstatky na účtech byly po zaplacení co nejmenší. Na účtech je držena pouze rezerva, kterou podnik potřebuje pro "život" v prvních měsících následujícího roku.

4.8 Krytí zásob čistým pracovním kapitálem

Před poměřením čistého pracovního kapitálu se zásobami poukážeme na několik faktorů, které ovlivnily jeho vývoj.

Největší měrou se o to zasloužil růst oběžných aktiv a pokles krátkodobých závazků spolu s krátkodobými bankovními úvěry. Oběžná aktiva se převážně skládají ze zásob, krátkodobých pohledávek (pohledávky pouze z obchodního styku, které se pohybují každý rok na podobné úrovni) a krátkodobého finančního majetku. Po úspěšném dokončení projektu sušky v Dolní Jamné se výrazně zvýšily možnosti podniku, jak skladovat své zásoby. Díky vysokokapacitním silům je umožněno podniku udržet svoje zásoby takřka po celý rok až do dalších žní. Podnik tak není nucen svoji úrodu ihned po sklizni prodávat, ale může počkat, až se situace na trhu zlepší a plodiny budou mít větší výkupní hodnotu. Zvýšení zásob také podporuje nákup nafty a chemických prostředků. Investice do těchto zásob činí vždy ke konci roku cca 2 mil. Kč, podnik takto činí a nakupuje tyto zásoby z cenového hlediska již na příští rok.

Narůst v roce 2013 o cca 11 mil. Kč byl způsoben vyměřením daně z příjmů právnických osob. Největší změnou byl rok 2014, kdy došlo k poklesu krátkodobých závazků o 32 mil. Kč. Tento výrazný pokles byl způsoben celkovým zaplacením půjčky vůči ovládající osobě, dále klesly závazky vůči státu na cca 11 mil. Kč. Vysoké závazky vůči státu byly způsobeny zrušením rezerv a také díky poměrně úspěšnému roku v rostlinné i živočišné výrobě. Velký úspěch také pro podnik představoval fakt, že se mu podařilo snížit závazky z obchodních vztahů o 18,6 mil. Kč.

Díky popsaným událostem se v roce 2014 zlepšila situace podniku natolik, že tento dosáhl na maximální počet bodů při hodnocení finančního zdraví, které mu SZIF mohl v tomto ukazateli přidělit.

4.9 Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity by mohl signalizovat potencionální problémy, když podnik v tomto ukazateli dosahuje nejnižších hodnot. Nízká hodnota ukazatele je způsobena především tím, že krátkodobé závazky spolu s krátkodobými bankovními úvěry výrazně převyšují krátkodobé pohledávky s krátkodobým finančním majetkem. Ve vývoji

ukazatele můžeme sledovat výrazné zlepšení díky sníženým krátkodobým závazkům, ovšem ani tento fakt nepostačuje k dosažení hodnot, které jsou ohodnoceny maximálním počtem bodů při posuzování finančního zdraví prostřednictvím SZIF a podnik každý rok v tomto ukazateli získává jeden bod.

Teoreticky a na základě vývoje ukazatele by se mohlo vyhodnotit, že podnik není schopen ihned splatit své krátkodobé závazky. Mluvíme-li ovšem o zemědělském podniku, může být tento ukazatel výrazně zkreslen sezónními pohyby na účtu. Tomu přisvědčuje i již popsaná situace v podniku s krátkodobým finančním majetkem, který je držen na účtech ke konci roku pouze s rezervou na přežití v počátcích následujícího roku. (FAF - Finanční analýza firmy, 2016)

4.10 Investiční aktivita

V tomto případě lze odkázat na kapitulu 4.1, kde byla hodnocena investice podniku do modernizace veškeré techniky, kterou podnik ke svému podnikání využívá. V roce 2014 již ukazatel vykazuje menší hodnoty, neboť klíčové z pohledu investicí byly roky 2012 a 2013. V roce 2014 již docházelo pouze k údržbě či obnově strojů, které díky svému využití dosáhly své životnosti a musely být vyměněny, příp. byly zakoupeny větší stroje z důvodu úspory nákladů.

5. Srovnání podniku s konkurencí v Plzeňském kraji

Jak již bylo uvedeno, pro správnou komparaci je důležitý výběr podniků, které budeme srovnávat. Z tohoto důvodu byly vybrány tři podniky, které hospodaří ve stejném kraji, mají podobnou strukturu, tedy smíšenou zemědělskou činnost, a jedná se o akciové společnosti. Podniky též bezproblémově čerpají dotace a žádný z těchto podniků nebyl ve ztrátě. Srovnání proběhne pouze za poslední rok 2014 a v tabulce jsou uvedeny hodnoty, jež byly vypočteny na základě zveřejněných výkazů na oficiálním serveru českého soudnictví (justice.cz).

Vzhledem k zaměření práce bylo vybráno deset ukazatelů, jedná se o všech deset ukazatelů, které slouží pro hodnocení finančního zdraví metodikou SZIF. Získané údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty každého podniku za rok 2014 byly následně zadány do programu pro výpočet finančního zdraví, který je k dispozici přímo na stránkách SZIF. Vypočtené hodnoty jsou zobrazeny v tabulce č. 6 a na základě těchto výsledných ukazatelů můžeme sestavit pořadí podniků sestupně od nejlepšího.

Tabulka 6: Vstupní ukazatele ke komparaci vybraných podniků za rok 2014

2014		Maximalizace (+) Minimalizace (-)	Úněšovský statek, a.s.	Kralovická zemědělská, a.s.	Hvozdecká zemědělská, a.s.	Příkosická zemědělská, a.s.	Průměr ukazatele
ROA	%	+	13,74	14,16	6,98	3,38	9,57
Dlouhodobá rentabilita	%	+	59,37	14,28	29,89	15,23	29,69
Přidaná hodnota / vstupy	%	+	59,02	81,72	65,68	42,15	62,14
Rentabilita výkonů	%	+	34,64	33,96	26,56	24,73	29,97
Celková zadluženost	%	-	20,86	23,70	21,90	30,14	24,15
Úrokové krytí		+	33,89	11,88	24,67	17,18	21,91
Doba splatnosti dluhů	rok	-	0,95	1,04	0,88	2,92	1,45
Krytí zásob z ČPK		+	0,93	1,02	1,40	1,20	1,14
Pohotová likvidita		+	0,76	1,07	2,45	1,30	1,40
Investiční aktivita	%	+	14,35	16,92	29,51	26,93	21,93
Součet bodů dle SZIF			28	29	30	29	

Zdroj: zpracováno dle (výroční zprávy vybraných podniků za rok 2014)

V každém řádku je vždy tučně zvýrazněna hodnota, která je pro daný ukazatel ta nejlepší v porovnání s ostatními podniky. Na základě tří již představených metod nyní provedeme srovnání, to je zobrazeno pro všechny metody v následující tabulce č. 7.

Tabulka 7: Srovnání Úněšovského statku, a.s., s konkurenty v Plzeňském kraji

Metoda pořadí	Úněšovský statek, a.s.	Kralovická zemědělská, a.s.	Hvozdecká zemědělská, a.s.	Příkosická zemědělská, a.s.
ROA	3	4	2	1
Dlouhodobá rentabilita	4	1	3	2
Přidaná hodnota / vstupy	2	4	3	1
Rentabilita výkonů	4	3	2	1
Celková zadluženost	4	2	3	1
Úrokové krytí	4	1	3	2
Doba splatnosti dluhů	3	2	4	1
Krytí zásob z ČPK	1	2	4	3
Pohotová likvidita	1	2	4	3
Investiční aktivita	1	2	4	3
Součet bodů	27	23	32	18
Pořadí	2	3	1	4
Metoda bodovací	Úněšovský statek, a.s.	Kralovická zemědělská, a.s.	Hvozdecká zemědělská, a.s.	Příkosická zemědělská, a.s.
ROA	97,03	100	49,29	23,87
Dlouhodobá rentabilita	100	24,05	50,35	25,65
Přidaná hodnota / vstupy	72,22	100	80,37	51,58
Rentabilita výkonů	100	98,04	76,67	71,39
Celková zadluženost	100	88,02	95,25	69,21
Úrokové krytí	100	35,05	72,79	50,69
Doba splatnosti dluhů	92,63	84,62	100	30,14
Krytí zásob z ČPK	66,43	72,86	100	85,71
Pohotová likvidita	31,02	43,67	100	53,06
Investiční aktivita	48,63	57,34	100	91,26
Součet bodů	807,96	703,65	824,72	552,56
Pořadí	2	3	1	4
Metoda jednoduchého podílu	Úněšovský statek, a.s.	Kralovická zemědělská, a.s.	Hvozdecká zemědělská, a.s.	Příkosická zemědělská, a.s.
ROA	1,44	1,48	0,73	0,35
Dlouhodobá rentabilita	2,00	0,48	1,01	0,51
Přidaná hodnota / vstupy	0,95	1,32	1,06	0,68
Rentabilita výkonů	1,16	1,13	0,89	0,83
Celková zadluženost	1,16	1,02	1,10	0,80
Úrokové krytí	1,55	0,54	1,13	0,78
Doba splatnosti dluhů	1,53	1,39	1,65	0,50
Krytí zásob z ČPK	0,82	0,89	1,23	1,05
Pohotová likvidita	0,54	0,76	1,75	0,93
Investiční aktivita	0,65	0,77	1,35	1,23
Součet bodů	11,80	9,78	11,90	7,66
Pořadí	2	3	1	4

Zdroj: Výroční zprávy vybraných podniků za rok 2014 (vlastní zpracování, 2016)

Dle očekávání přinesly všechny tři metody stejné výsledky. V tomto případě se náš hodnocený podnik vždy nacházel na druhém místě za Hvozdeckou zemědělskou, a.s. Nejhorší byla z pohledu vybraných ukazatelů vyhodnocena Příkosická zemědělská, a.s.

Zajímavostí také je, že pokud přidělíme k vypočteným ukazatelům dle metodiky SZIF bodové ohodnocení, Úněšovský statek, a.s., se nachází s 28 body na posledním čtvrtém místě. Jako nejlepší je z tohoto pohledu opět Hvozdecká zemědělská, a.s., jež dle bodového ohodnocení SZIF získala plný počet bodů.

Dle veřejně dostupných informací na www.szif.cz v sekci "Seznam příjemců dotací" (SZIF, 2015b) můžeme porovnat částky, které dané podniky za rok 2014 od SZIF obdržely. Největší vyplacená částka činí 48,141 mil. Kč a byla vyplacena na účet Úněšovského statku, a.s., kde největší položkou z vyplacených dotací byla platba na plochu ve výši 37,396 mil. Kč, vše vyplacené ze zdrojů EU.

Příkosická zemědělská, a.s., obdržela v tomto roce dotace ve výši 29,466 mil. Kč, opět největší část, cca 23 mil. Kč, byla vyplacena ze zdrojů EU z titulu platby na plochu.

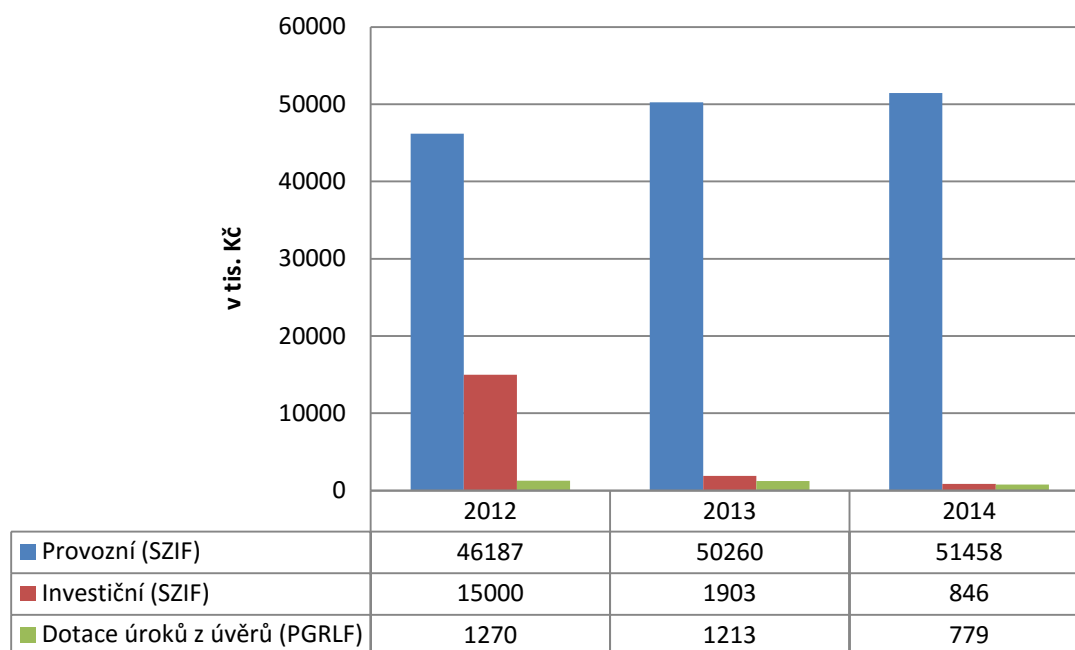
Kralovická zemědělská, a.s., obdržela v tomto roce dotace ve výši 20,761 mil. Kč a Hvozdecká zemědělská, a.s., která byla vyhodnocena jako nejlepší při hodnocení finančního zdraví, obdržela v tomto roce dotace ve výši 8,861 mil. Kč.

Zajímavostí také je, že Úněšovský statek, a.s., se dle tohoto zveřejněného seznamu příjemců dotací za rok 2014 nachází s vyplacenou částkou na patnáctém místě z celé České republiky. Bezkonkurenčně největší vyplacená částka byla vyplacena ve výši 568 mil. Kč, tuto obdržel Státní pozemkový úřad. Druhá a poslední vyplacená částka přesahující hranici 100 mil. Kč byla vyplacena na účet Vojenských lesů a statků ČR, s.p.

6. Získané dotace

Dotace jsou nedílnou součástí zemědělských podniků, ve většině případů zajišťují chod a přežití velké části z nich a podniky se bez dotací nejsou schopny obejít. Dotace hrají významnou roli i v Úněšovském statku, a.s. Následující graf zachycuje přehled, jaké dotace a v jaké výši se mu podařilo získat v letech 2012-2014.

Obrázek 2: Přijaté dotace v letech 2012-2014, Úněšovský statek, a.s.

Zdroj: zpracováno dle (obratové předvahy - Úněšovský statek, a.s., 2016)

Jak již bylo zmíněno, prostřednictvím SZIF získává podnik naprostou většinu veškerých dotačních podpor a tyto se skládají z mnoha dotačních titulů. Jak můžeme odvodit i z grafu, největší podporou jsou provozní dotace. Jedná se hlavně o dotaci z titulu SAPS – jednotná platba na plochu. Tuto mohou dostat zemědělci, kteří obhospodařují minimálně 1 hektar orné půdy, travního porostu, vinice, chmelnice, ovocného sadu či jiné kultury, která je vedená v evidenci půdy. Poskytnutí SAPS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu a povinných požadavků na hospodaření. Dotace je vyplácena z rozpočtu Evropské unie. (SZIF, 2016a) Druhou největší provozní

podporu získává podnik z důvodu hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními (LFA - Less Favoured Areas). Po kontrole SZIF a zjištění, že jsou veškeré požadované podmínky splněny, jsou tyto dotace každoročně uděleny automaticky po předložení příslušné žádosti.

Investiční dotace nelze paušalizovat a jsou plně závislé na vyhlášených aktuálních dotačních programech, které jsou k nalezení na stránkách www.eagri.cz v sekci dotace (Ministerstvo zemědělství ČR, 2016). Pokud se podnik rozhodne do vyhlášeného projektu zapojit, je potřeba vyplnit žádost, dodržet vstupní podmínky a po splnění a schválení žádosti může být dotace vyplacena. Nejvýznamnější byl v tomto ohledu rok 2012, kdy byla udělena dotace 15 mil. Kč na rekonstrukci a kompletní modernizaci sušky v Dolní Jamné. Jak již bylo dříve uvedeno, celá tato rozsáhlá investice vyšla na cca 46 mil. Kč. Následný rok dosáhl podnik na investiční dotaci v částce 1,9 mil. Kč, která byla vyhlášena Ministerstvem životního prostředí (MŽP) na úsporu úniku amoniaku do ovzduší. V roce 2014 byla přidělena dotace ve výši 846 tis. Kč, která spočívala v koupi nové cisterny na kejdu, tato dotace byla opět získána od MŽP.

Dále prostřednictvím Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF) podnik získává dotaci na část zaplacených úroků z úvěrů a dotaci na pojištění plodin.

Závěrem lze konstatovat, že podnik z dotačních podpor prostřednictvím SZIF a PGRLF získává ročně kolem 50 mil. Kč a provozní dotace se průměrně podílí 20 % na celkových provozních výnosech podniku.

6.1 SAPS (Single Area Payment Scheme)

Jedná se o nejvýznamnější dotační podporu pro zemědělské podniky. Označením SAPS je myšleno označení pro jednotnou platbu na plochu, jinými slovy se jedná o tzv. zjednodušenou přímou platbu. Tato je vyplácena ze zdrojů EU a je významnou položkou, která představuje cca 55 % částky určené pro přímé platby, kdy hlavním záměrem tohoto dotačního titulu je podpora zemědělců, kdy se snaží zabezpečit jejich stabilní příjem. (SZIF, 2016a)

Tato dotační podpora nepodléhá složité administrativě, nezáleží zde na objemu ani druhu produkce, chovu zvířat či pěstovaných plodinách v rámci zemědělského

podniku. Jedná se zde pouze a především o hektary zemědělské půdy (orná půda, travní porost, vinice, chmelnice, ovocný sad nebo jiná kultura, která je vedena v evidenci půdy). (SZIF, 2016a)

V roce 2015 ovšem bylo na základě reformy Společné zemědělské politiky rozhodnuto o zásadní změně ve vyplácení přímých plateb. Výplata tohoto dotačního titulu bude na základě reformy podmíněna splněním podmínek aktivního zemědělce, jedná se tzv. vícesložkový model. Reforma by tímto měla zajistit a zabránit čerpání finančních prostředků těmi, kteří zemědělsky neobhospodařují. Ministerstvo zemědělství ale zvolilo ještě před schválením této reformy v roce 2015 pokračování dosud zavedené a dobře osvědčené metody do roku 2020, a proto výplata z titulu SAPS nebude do této doby nijak dotčena. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2014a)

SAPS je vypláceno ze zdrojů EU, a je proto evropským nařízením stanovena jejich maximální výše, kdy má každá jednotlivá členská země částku pro výplatu předem určenu, v prostředí EU se jedná o tzv. národní obálky. Na období let 2015-2020 je pro Českou republiku stanovena obálka přímých plateb průměrně ve výši 24 mld. Kč ročně (875 mil. EUR). Z této částky připadá průměrně cca 12,7 mld. Kč ročně (463 mil. EUR) na dotační titul SAPS. Tato hodnota předběžně odpovídá sazbě 130 EUR/ha zemědělské půdy, kdy celková plocha, která bude určena jako oprávněná pro žádosti SAPS, by měla dosahovat cca 3,5 mil. ha zemědělské půdy. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2014b)

V minulých letech byl vývoj příznivější, v našem zkoumaném období v letech 2012-2014 dosahovaly obálky na SAPS výrazně vyšších částek. V roce 2012 byla EU stanovena obálka na 755,659 mil. EUR, což odpovídalo sazbě 214,28 EUR/ha (5 387,30 Kč při kurzu eura 25,14 Kč), v roce 2013 dosáhla obálka svého maxima, kdy bylo pro podporu z titulu SAPS určena částka 832,828 mil. EUR, která odpovídala sazbě 235,86 EUR/ha (6 068,88 Kč při kurzu eura 25,73 Kč) a v roce 2014 byla určena sazba 218,88 EUR/ha (5 997,23 Kč při kurzu eura 27,40 Kč), což činilo celkovou částku 773,751 mil. EUR. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2014b)

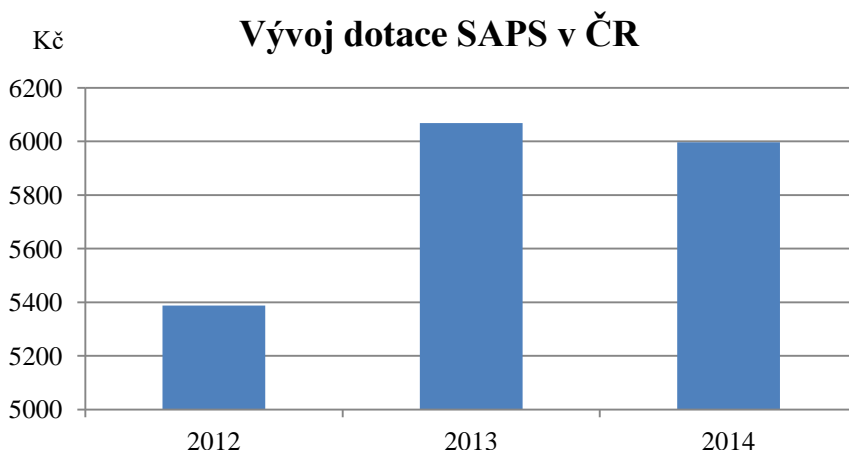
Pokles sazby na jeden hektar zemědělské půdy v roce 2015 oproti roku 2014 je téměř o 41 %, kdy se počítá s výplatou sazby cca 130 EUR/ha, což bylo způsobeno zejména

schválenou reformou. Je nutné zdůraznit, že tato hodnota není zcela vypovídající, neboť při splnění podmínek určených reformou (ozelenění), se k této vyplacené částce připočte další platba na hektar ve výši cca 70 EUR a výsledná sazba se tak přiblíží té, kterou dostávali zemědělci v minulých letech. Reforma byla nutná hlavně kvůli tlaku EU na ochranu životního prostředí. Zemědělci, kteří se nepřizpůsobí novým podmínkám, budou vyplaceni základní jednotnou sazbou 130 EUR/ha zemědělské půdy. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2014b)

Pro efektivní dotační systém stanovuje evropská legislativa povinnost definovat členskými zeměmi minimální požadavky pro dotační podporu. Tímto opatřením se především snaží zamezit, aby nebyly s vysokými náklady vypláceny zanedbatelné částky. Jedná se pouze o základní jednoduchou podmínku, která brání výplatě v případě, kdy není splněna výměra alespoň 1 ha půdy a pokud by výše dotační podpory dosáhla méně než 100 EUR (cca 2 740 Kč). V souladu s právními předpisy bylo možno nastavit tuto hranici maximálně na 5 ha půdy či 200 EUR (cca 5 480 Kč) jako minimální částky přímých plateb. Všechny žádosti, které nesplňovaly určené podmínky, nebylo možno vyplatit. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2014b)

Pokud má majitel nárok na výplatu dotační podpory, je třeba pouze vyplnit jednotnou žádost k danému roku, která je přímo dostupná na stránkách SZIF v sekci jednotná žádost, kde je tato uložena a připravena ke stažení. (SZIF, 2016b)

Obrázek 3: Vývoj dotační podpory SAPS v letech 2012-2014

Zdroj: zpracováno dle (Ministerstvo zemědělství ČR, 2014b)

6.2 LFA (Less Favoured Areas)

Význam této dotační podpory spočívá v tom, že se snaží vyrovnat příspěvek na hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastech s ekologickými omezeními, např. horské a podhorské oblasti, kde jsou náklady na údržbu půdy vyšší. V ČR se tato podpora týká cca 50 % zemědělské půdy. (Hronková, 2007)

V případě žadatele o podporu LFA se nemusí jednat nutně o podnikatele, ale o tento dotační příspěvek mohou žádat i nepodnikatelé, jedná se např. o obce, školy a jiné subjekty, které mají právní subjektivitu. Podmínkou je pouze to, aby byla v evidenci půdy vedena alespoň minimální výměra půdy v LFA v roce, ve kterém se o podporu žádá. (Hronková, 2007)

Půda v LFA je rozdělena do tří oblastí, jde zejména o horské oblasti (oblast typu HA a HB), ostatní méně příznivé oblasti (OA a OB) a oblasti se specifickými omezeními (S a SX). Podpora se vztahuje jen na kulturu travní porost, která je v těchto vymezených oblastech obhospodařována. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2006)

- **Horská oblast typu HA** - jedná se o obce nebo katastrální území s nadmořskou výškou nad 600 m n. m. nebo s výškou 500-600 m n. m. a zároveň se svažitostí vyšší jak 7 stupňů na 50 % území této obce nebo katastrálního území.

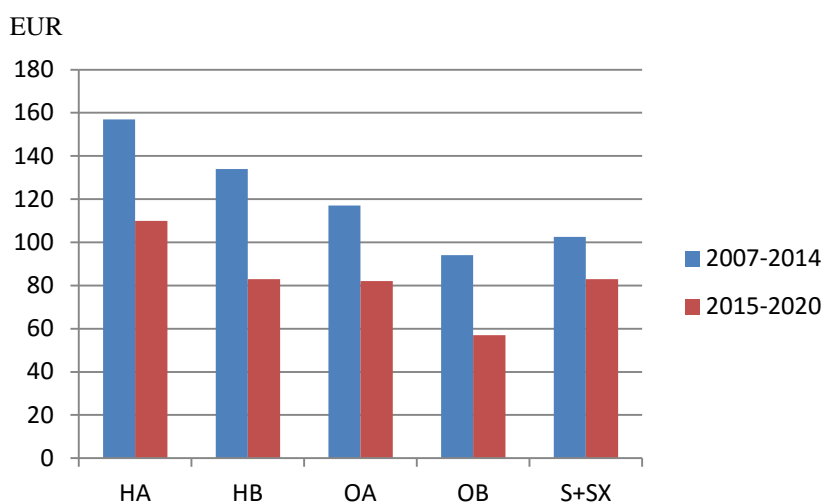
- Horská oblast typu HB - obce nebo katastrální území nesplňující kritéria pro oblast typu HA, které však byly za účelem zachování celistvosti horské oblasti do této oblasti zařazeny.
- Ostatní méně příznivá oblast typu OA - obce nebo katastrální území s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů, které nepatří do horské oblasti a které jako celek v průměru splňují demografická kritéria - hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel na km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu práceschopného obyvatelstva vyšší než 6 %.
- Ostatní méně příznivá oblast typu OB - obce s výnosností zemědělské půdy 34 až 38 bodů, které byly za účelem zachování celistvosti ostatní méně příznivé oblasti do této oblasti zařazeny.
- Specifická oblast S - obce a katastrální území s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů nebo výnosností 34 až 38 bodů a zároveň se svažitostí vyšší jak 7 stupňů na 50 % území této obce nebo katastrálního území - tyto obce nebo katastrální území nesplňují jako celek demografická kritéria pro ostatní méně příznivou oblast.
- Oblast s ekologickými omezeními SX - území vymezená jako NATURA 2000 (ptačí oblasti a oblasti ochrany rostlin a volně žijících živočichů) na územích I. zón národních parků a chráněných krajinných oblastí. (Ministerstvo zemědělství ČR, 2006)

Ve zkoumaném období 2007-2014 byly sazby na 1 ha travního porostu stanoveny pro oblast HA ve výši 157 EUR, HB ve výši 134 EUR, OA ve výši 117 EUR, OB ve výši 94 EUR, S ve výši 114 EUR a SX ve výši 91 EUR (tyto sazby jsou uvedeny v eurech, při přepočtu se vždy musí brát v úvahu kurz eura vůči koruně v každém sledovaném roce). (Český svaz chovatelů masného skotu, 2016)

Pro nové programovací období na roky 2015-2020 bylo změněno také rozdělení oblastí. Zásadní změnou je rozdělení oblasti HA do pěti různých kategorií na H1 (nad 800 m n. m.), H2 (700-800 m n. m.), H3 (600-700 m n. m.), H4 (do 600 m n. m. a sklonitosti nad 15 % na více než 50 % území) a H5 (do 600 m n.m. a sklonitosti nad 15 % na méně než 50 % území). V ostatním

zůstává rozdělení oblastí nezměněno, pouze došlo ke spojení specifických oblastí, které nyní nejsou rozděleny na oblasti S a SX, ale jsou spojeny a značeny pouze písmenem S. Změněny byly také sazby, průměrná sazba na 1 ha travního porostu v oblasti HA je stanovena ve výši 110 EUR, sazba pro oblast HB je stanovena ve výši 83 EUR, OA ve výši 82 EUR, OB ve výši 57 EUR a oblast S ve výši 83 EUR. (Český svaz chovatelů masného skotu, 2016)

Obrázek 4: Sazby programu LFA pro minulé a budoucí programové období

Zdroj: zpracováno dle (Český svaz chovatelů masného skotu, 2016)

7. Závěr a doporučení

Cílem této bakalářské práce bylo zpracovat finanční zdraví zemědělského podniku dle metodiky SZIF, která na základě takto vypočtených finančních ukazatelů určí, zda má daný podnik nárok na přidělení investiční dotace, či spadá do kategorií, které nemohou se svými žádostmi uspět.

V úvodu práce byly shrnuty podklady a teoretické poznatky, které nám poté posloužily pro správné pochopení a výpočty finančního zdraví. Vysvětlili jsme si pojmy jako rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash-flow a byl shrnut postup a popsány finanční ukazatele, které byly následně hodnoceny.

V další části byl představen zkoumaný podnik, v našem případě se bakalářská práce zaměřila na hodnocení finančního zdraví Úněšovského statku, a.s., který má své sídlo a hospodářství v Plzeňském kraji. Nejdůležitějším podkladem pro vypracování této práce byly interní dokumenty podniku včetně výkazů rozvahy, výkazů zisku a ztráty a příloh v účetní uzávěrce, které jsou veřejně přístupné na portálu justice.cz. Jak již bylo řečeno, jednalo se o zemědělský podnik a práce shrnula nejdůležitější ukazatele v rámci hodnocení podniků právě dle metodiky SZIF. Hodnoceno bylo celkem deset ukazatelů, které jsou nezbytné a jediné, které SZIF potřebuje znát, aby následně vyhodnotil pozici a kategorii daného podniku, který žádá o dotaci. Na základě takto vypočtených ukazatelů je poté přiděleno bodové ohodnocení, dle jehož výsledku je podnik zařazen do pěti různých kategorií finančního zdraví od nejlepšího po nejslabší. Po výpočtu všech ukazatelů jsme si také vypsali všechny důležité faktory a významné skutečnosti, které ovlivnily vývoj každého z těchto ukazatelů v letech 2012-2014.

V poslední části jsme se zaměřili na přidělené dotace, které v roce 2014 SZIF vyplatil hodnocenému podniku a proběhla komparace konkurenčních podniků, která měla za úkol porovnat podobné podniky z pohledu finančního zdraví. Tyto výsledky jasně prokázaly, že ze čtyř srovnávaných podniků hospodařících v Plzeňském kraji byl jeden lepší, jednalo se o Hvozdeckou zemědělskou, a.s., a Úněšovský statek, a.s., se nacházel v pořadí finančního zdraví vždy na druhém místě za tímto subjektem. Dle veřejně dostupné databáze příjemců dotací lze na stránkách SZIF dohledat všechny vyplacené

dotace, komparace v našem případě probíhala pouze za rok 2014 a lze prohlásit, že v čerpání dotací je Úněšovský statek, a.s., neaktivnější. SZIF vyplatil v roce 2014 Úněšovskému statku, a.s., částku přesahující 48 mil. Kč. Této částky ovšem bylo dosaženo hlavně díky dotaci SAPS – jednotná platba na plochu, kdy je ze všech srovnávaných podniků Úněšovský statek, a.s., svoji rozlohou největší.

Ačkoliv podnik dosáhl výborných výsledků a lze o něm bezpečně prohlásit, že je finančně zdravý a z budoucího hlediska nehrozí podniku žádný zánik nebo komplikace se svoji schopností splácet jakékoliv své závazky či řešit problémy při čerpání dotací, můžeme i zde shledat oblasti, ve kterých by mohlo dojít ke zlepšení nebo na co by se měl podnik více zaměřit a využít tak svoje silné stránky.

Silnou stránkou podniku a vlastně jejím jediným stabilním a zaručeným měsíčním příjmem je produkce mléka. Tomu nasvědčuje fakt růstu cen výkupu mléka a hlavně díky modernizaci a zlepšení podmínek pro chov skotu podnik vykazuje výrazný rostoucí trend v oblasti produkce mléka. Za sledované období došlo k nárůstu roční produkce mléka o více než 546 tis. litrů, což vzhledem k výkupní ceně mléka 9,83 Kč/l znamená zvýšený příjem o cca 5,37 mil. Kč. Podnik využívá tento stabilní příjem hlavně na pokrytí veškerých svých mzdových nákladů. V roce 2014 byla v rámci podniku průměrná mzda 25 751 Kč, průměrná mzda v ČR v tomto roce byla nižší a činila 25 686 Kč. Průměrná mzda v zemědělství ve sledovaném roce činila 21 117 Kč.

Z výše uvedeného lze doporučit, aby podnik neustále udržoval produkci mléka, investoval do údržby technologie a pokusil se najít nové, modernější a výkonnější způsoby dojení, příp. modernizoval celé vybavení svých farem. Technologie, které se v současné době používají, jsou již 8 let staré.

Pro podnik je také nezbytné mít vlastní půdu, která slouží jako základní výrobní faktor. V okolí se nachází několik drobných zemědělců, kteří mají finanční problémy a nebo se blíží do důchodového věku a pro svoje podnikání nemají nástupce. Jak je nám známo, podnik investoval nemalé prostředky do nové technologie, která je schopna nyní udržovat znatelně vyšší množství půdy. Pokud by podnik dokázal nakoupit od těchto drobných zemědělců půdu, nebude mít problém s jejím udržováním a byl by možný další rozvoj rostlinné výroby.

Dalším doporučením vzhledem k programovému období 2014-2020 vyhlášenému SZIF je třeba, aby podnik sledoval vývoj dotačních podpor a neustále udržoval takový stav, aby byl schopen využít maximální možné velikosti dotací. Podnik díky SZIF získává průměrně 50 mil. Kč ročně.

Při výpočtech ukazatelů finančního zdraví podnik nevykázal žádné záporné či špatné hodnoty. Potencionálním problémem však může být ukazatel likvidity, kde při výpočtu a bodovém ohodnocení podnik získal pouze jeden bod. Podnik často využívá se svými dodavateli tzv. nepsané dohody. Pokud by tyto dohody, např. na základě personálních změn ve společnostech, přestaly platit, mohlo by to podniku způsobit komplikace. Tyto vztahy jsou do jisté míry vytvořeny právě personálním obsazením na postech finančních ekonomů v obchodujících společnostech.

Další potencionální ohrožení je možno shledat v udělování dotací. SZIF zvažuje omezit a určit maximální výši podpory na farmu. V případě Úněšovského statku, a.s., a jeho velikosti by bylo třeba rozdělit podnik na několik menších farem, aby bylo možno využít maximální podporu při čerpání dotací. Částka přesahující 50 mil. Kč přidělovaná každoročně z dotačních podpor není pro podnik zcela jistě zanedbatelná. Vzhledem k vyhlášenému programu do roku 2020 je ale toto ohrožení spíše minimální, neboť rozvojový program obsahuje stále dotaci SAPS, která je pro zemědělské podniky klíčová.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Bodové ohodnocení SZIF	18
Tabulka 2: Ukazatele sledované SZIF vč. mezních hodnot a bodového ohodnocení	20
Tabulka 3: Zkrácená rozvaha - Úněšovský statek, a.s. (v tis. Kč).....	32
Tabulka 4: Zkrácený výkaz zisku a ztrát - Úněšovský statek, a.s. (v tis. Kč)	33
Tabulka 5: Hodnoty ukazatelů vč. bodového ohodnocení - Úněšovský statek, a.s.	34
Tabulka 6: Vstupní ukazatele ke komparaci vybraných podniků za rok 2014.....	43
Tabulka 7: Srovnání Úněšovského statku, a.s., s konkurenty v Plzeňském kraji.....	44

Seznam obrázků

Obrázek 1: Logo podniku	28
Obrázek 2: Přijaté dotace v letech 2012-2014, Úněšovský statek, a.s.....	46
Obrázek 3: Vývoj dotační podpory SAPS v letech 2012-2014	50
Obrázek 4: Sazby programu LFA pro minulé a budoucí programové období	52

Seznam zkratek

a.s.	akciová společnost
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EU	Evropská unie
LFA	Less Favoured Areas (Méně příznivé oblasti)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
PH	Přidaná hodnota
ROA	Return on Assets (Rentabilita úhrnných vložených prostředků)
ROS	Return on Sales (Rentabilita tržeb)
SAPS	Jednotná platba na plochu zemědělské půdy
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond ČR

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

- BLAHA, Z., & JINDŘICHOVSKÁ, I. (2006). *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšířené vydání. Praha: Management Press.
- HRONKOVÁ, E. (2007). *Optimalizace struktury zemědělského podniku s ohledem na systém dotací* (Bakalářská práce). Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze.
- JELÍNEK, M. (2012). *Hodnocení investičních projektů v podniku* (Bakalářská práce). Brno: Masarykova univerzita.
- JIRŮČEK, P., & MORÁVKOVÁ, M. (2008). *Finanční analýza*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava.
- KOVANICOVÁ, D., & KOVANIC, P. (1995). *Poklady skryté v účetnictví. Díl II, Finanční analýza účetních výkazů*. Praha: Polygon.
- MRKVIČKA, J. (2006). *Finanční analýza*. 2. přepracované vydání. Praha: Grada.
- NOVÁK, J. (2006). *Metodické přístupy k hodnocení zemědělských podniků s využitím finančních a nefinančních ukazatelů*. Praha: Provozně-ekonomická fakulta, Česká zemědělská univerzita.
- RŮČKOVÁ, P. (2011). *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada.
- SEDLÁČEK, J. (2011). *Finanční analýza podniku*. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press
- SYNEK, M. (2003). *Ekonomická analýza*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická.
- SYNEK, M. (2011). *Manažerská ekonomika*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada.
- SYNEK, M., KOPKÁNĚ, H., & KUBÁLKOVÁ, M. (2009). *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck.
- VALACH, J. a kol. (1999). *Finanční řízení podniku*. 2. vydání. Praha: Ekopress.

Internetové zdroje

Atlantis PC, s.r.o. (2016). *Finanční analýza - použité poměrové ukazatele*. Cit. 18.04.2016, dostupné z: <http://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>

Český svaz chovatelů masného skotu (2016). *Porovnání sazeb LFA v minulém a novém programovacím období*. Cit. 15.04.2016, dostupné z: http://www.cschms.cz/DOC_HOME/PAGE/242_Sazby_LFA.pdf - 2016

FAF - Finanční analýza firmy (2016). *Pohotová likvidita*. Cit. 5.11.2015, dostupné z: <http://www.faf.cz/Likvidita/Pohotova-likvidita.htm>

Kurzy Sprint, s.r.o. (2014). *Rentabilita (2. část)*. Cit. 5.11.2015, dostupné z: <http://www.kurzysprint.cz/rentabilita-cast-2/>

ManagementMania.com (2013). *Doba splácení dluhů (DSD)*. Cit. 5.11.2015, dostupné z: <https://managementmania.com/cs/doba-splaceni-dluhu>

ManagementMania.com (2016). *Finanční analýza (Financial Analysis)*. Cit. 9.10.2015, dostupné z: <https://managementmania.com/cs/financni-analyza>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2016). *Sbírka listin - Hvozdecká zemědělská, a.s.* Cit. 22.03.2016, dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=517462>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2016). *Sbírka listin - Kralovická zemědělská, a.s.* Cit. 22.03.2016, dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=63621>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2016). *Sbírka listin - Příkosická statek, a.s.* Cit. 22.03.2016, dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=203357>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2016). *Sbírka listin - Úněšovský statek, a.s.* Cit. 13.10.2015, dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=154527>

Ministerstvo zemědělství ČR (2006). *Metodika k provádění nařízení vlády č. 241/2004 Sb.* Cit. 15.04.2016, dostupné z: http://www.lfa.cz/aktuality/Met_NV_241_LFA_06%20tisk.pdf

Ministerstvo zemědělství ČR (2014a). *Nová Společná zemědělská politika upravuje systém přímých plateb, nabízí podporu investic a mladých zemědělců*. Cit. 15.04.2016, dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/nova-spolecna-zemedelska-politika.html>

Ministerstvo zemědělství ČR (2014b). *Systém základních plateb, minimální požadavky a přechodná vnitrostátní podpora*. Cit. 15.04.2016, dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/system-zakladnich-plateb.html>

Ministerstvo zemědělství ČR (2015). *Program rozvoje venkova ČR na období 2014-2020*. Cit. 25.11.2015, dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

Ministerstvo zemědělství ČR (2016). *Struktura dotačních zdrojů*. Cit. 25.11.2016, dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>

ParCon & Partner, v.o.s. (2013). *Slovníček účetních pojmů*. Cit. 14.12.2015, dostupné z: <http://www.testyzucetnictvi.cz/slovnicek-ucetnich-pojmu.php?pojmem=pridana-hodnota>

ProfiPress, s.r.o. (2016). *Zemědělec roku*. Cit. 23.01.2016, dostupné z: <http://zemedelecroku.cz/>

Státní zemědělský intervenční fond ČR (2015a). *Finanční zdraví*. Cit. 13.10.2015, dostupné z: https://www.szif.cz/cs/prv2014-fin_zdravi

Státní zemědělský intervenční fond ČR (2015b). *Seznam příjemců dotací*. Cit. 22.03.2016, dostupné z: <https://www.szif.cz/irj/portal/szif/seznam-prijemcu-dotaci>

Státní zemědělský intervenční fond ČR (2016a). *Jednotná platba na plochu (SAPS)*. Cit. 15.04.2016, dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

Státní zemědělský intervenční fond ČR (2016b). *Jednotná žádost*. Cit. 15.04.2016, dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/szif/jednotna-zadost>

Seznam příloh

Příloha A: Způsob výpočtu ukazatelů finančního zdraví pro účetní jednotku

Příloha B: Rozvaha 2012-2014 - aktiva

Příloha C: Rozvaha 2012-2014 - pasiva

Příloha D: Výkaz zisku a ztráty 2012-2014

Příloha A: Způsob výpočtu ukazatelů finančního zdraví pro účetní jednotku

Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1
tel.: +420 222 871 620
fax: +420 222 871 765
e-mail: info@szif.cz; www.szif.cz

Účetnictví – návaznost vzorců na výkazy

Uk.	VZORCE – výkazy v plném rozsahu	vazba na řádky výkazů v plném rozsahu (vzor 2015)
1	(Provozní výsledek hospodaření + Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období) / Aktiva celkem * 100	$[(V30 + V25) / R001] * 100$
2	(Fondy ze zisku + Výsledek hospodaření minulých let + Výsledek hospodaření běžného účetního období) / Aktiva celkem * 100	$[(R080 + R083 + R087) / R001] * 100$
3	Přidaná hodnota / (Náklady vynaložené na prodané zboží + Výkonová spotřeba) * 100	$[V11 / (V02 + V08)] * 100$
4	(Výsledek hospodaření za účetní období + Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku + Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu) / (Tržby za prodej zboží + Výkony) * 100	$[(V60 + V18 + V22) / (V01 + V04)] * 100$
5	(Cizí zdroje – Dohadné účty pasivní – Dohadné účty pasivní – Rezervy) / Pasiva celkem * 100	$[(R089 - R103 - R116 - R090) / R067] * 100$
6	(Provozní výsledek hospodaření + Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období) / Nákladové úroky	$(V30 + V25) / V43$
7	(Cizí zdroje – Dohadné účty pasivní – Dohadné účty pasivní – Rezervy – Krátkodobý finanční majetek) / (Výsledek hospodaření za účetní období + Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku + Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu)	$(R089 - R103 - R116 - R090 - R058) / (V60 + V18 + V22)$
8	(Oběžná aktiva + Časové rozlišení – Krátkodobé závazky – Krátkodobé bankovní úvěry – Krátkodobé finanční výpomoci – Časové rozlišení – Dohadné účty pasivní) / Zásoby	$(R031 + R063 - R106 - R120 - R121 - R122 - R103) / R032$
9	(Krátkodobé pohledávky – Dohadné účty aktivní + Krátkodobý finanční majetek) / (Krátkodobé závazky – Dohadné účty pasivní + Krátkodobé bankovní úvěry + Krátkodobé finanční výpomoci)	$(R048 - R056 + R058) / (R106 - R116 + R120 + R121)$
10	(Dlouhodobý majetek běžné úč. o. netto - Dlouhodobý majetek minulé úč. o. netto + Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku) / Dlouhodobý majetek minulé úč. o. netto	$[(R003 \text{ běžné úč. o.} - R003 \text{ minulé úč. o.} + V18 \text{ běžné úč. o.}) / R003 \text{ minulé úč. o.}] * 100$

Příloha B: Rozvaha 2012-2014 - aktiva

AKTIVA (tis. Kč)		2012	2013	2014
		Netto	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	366 722	410 040	417 660
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ VLASTNÍ KAPITÁL	0	0	0
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	234 301	257 862	264 400
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	277	174	91
3.	Software	0	48	27
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	277	126	64
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	234 024	257 688	264 309
1.	Pozemky	35 409	58 071	69 694
2.	Stavby	110 502	109 780	104 767
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	64 619	71 609	71 517
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	17 246	17 276	17 702
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	294	290	0
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	5 787	662	629
8.	Poskytnuté zálohy na DHM	167	0	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	131 596	151 371	152 325
C.I.	Zásoby	95 542	111 681	119 277
1.	Materiál	7 585	8 270	8 649
2.	Nedokončená výroba a polotovary	30 776	27 739	24 238
3.	Výrobky	38 786	58 523	66 208
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	18 344	17 149	20 182
5.	Zboží	51	0	0
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	1 540	1 054	542
6.	Jiné pohledávky	1 540	1 054	542
C.III.	Krátkodobé pohledávky	25 797	27 811	22 170
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	16 908	16 516	15 516
6.	Stát - daňové pohledávky	5 052	5 309	3 709
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	641	801	869
8.	Dohadné účty aktivní	2 112	4 424	1 193
9.	Jiné pohledávky	1 084	761	883
C.IV.	Finanční majetek	8 717	10 825	10 336
1.	Peníze	424	151	176
2.	Účty v bankách	8 293	10 674	10 160
D.	OSTATNÍ AKTIVA - přechodné účty aktiv	825	807	935
D.I.	Časové rozlišení	825	807	935
1.	Náklady příštích období	825	807	935

Zdroj: zpracováno dle (účetní výkazy - Úněšovský statek, a.s., 2015)

Příloha C: Rozvaha 2012-2014 - pasiva

	PASIVA (tis. Kč)	2012	2013	2014
	PASIVA CELKEM	366 722	410 040	417 660
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	222 371	288 018	329 323
A.I.	Základní kapitál	87 718	84 438	81 342
1.	Základní kapitál	89 509	89 509	89 509
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	-1 791	-5 071	-8 167
A.II.	Kapitálové fondy	0	0	0
A.III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	18 195	18 145	18 093
1.	Zákonný rezervní fond / nedělitelný fond	17 902	17 902	17 902
2.	Statutární a ostatní fondy	293	243	191
A.IV.	Hospodářský výsledek minulých let	97 821	116 457	185 436
1.	Nerozdělený zisk minulých let	97 821	116 457	185 436
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	18 637	68 978	44 452
B.	CIZÍ ZDROJE	144 351	122 022	88 337
B.I.	Rezervy	42 810	0	0
1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	42 810	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky	6 532	7 007	5 180
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	3 000	3 000	0
10.	Odložený daňový závazek	3 532	4 007	5 180
B.III.	Krátkodobé závazky	54 491	64 537	32 479
1.	Závazky z obchodních vztahů	38 526	42 691	24 087
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	5 000	3 000	0
5.	Závazky k zaměstnancům	1 914	1 966	2 237
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 025	1 095	1 225
7.	Stát - daňové závazky a dotace	2 998	14 185	2 965
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	2 310	0	46
10.	Dohadné účty pasivní	2 425	1 335	1 202
11.	Jiné závazky	293	365	715
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	40 518	50 478	50 678
1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	18 596	33 158	40 635
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	21 922	17 320	10 043
C.	OSTATNÍ PASIVA - přechodné účty pasiv	0	0	0
C.I.	Časové rozlišení	0	0	0

Zdroj: zpracováno dle (účetní výkazy - Úněšovský statek, a.s., 2015)

Příloha D: Výkaz zisku a ztráty 2012-2014

(tis. Kč)		č.ř.	2012	2013	2014
I.	Tržby za prodej zboží	01	32	122	156
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	24	101	156
+	OBCHODNÍ MARŽE	03	8	21	0
II.	Výkony	04	176 999	204 165	234 170
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	164 343	175 743	215 057
2.	Změna stavu zásob vlastní výroby	06	240	15 505	7 217
3.	Aktivace	07	12 416	12 917	11 896
B.	Výkonová spotřeba	08	135 131	143 488	147 204
1.	Spotřeba materiálu a energie	09	100 176	110 936	110 265
2.	Služby	10	34 955	32 552	36 939
+	PŘIDANÁ HODNOTA	11	41 876	60 698	86 966
C.	Osobní náklady	12	38 521	41 327	44 927
1.	Mzdové náklady	13	28 333	29 877	32 755
2.	Odměny členům orgánů spol. a družstva	14	494	1 104	960
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	9 495	10 168	11 036
4.	Sociální náklady	16	199	178	176
D.	Daně a poplatky	17	1 959	2 086	1 988
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	32 024	33 466	30 459
III.	Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	19	10 081	10 574	9 841
1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	8 950	9 316	8 615
2.	Tržby z prodeje materiálu	21	1 131	1 258	1 226
F.	Zůstatková cena prodaného dl. majetku a materiálu	22	4 008	6 161	6 248
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	2 792	4 937	5 064
2.	Prodaný materiál	24	1 216	1 224	1 184
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	-2 966	-42 856	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	49 270	57 855	48 680
H.	Ostatní provozní náklady	27	4 067	4 128	4 495
*	PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	30	23 614	84 815	57 370
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0	0	0
X.	Výnosové úroky	42	31	114	83
N.	Nákladové úroky	43	1 350	982	1 693
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	129	1 105	1 012
O.	Ostatní finanční náklady	45	277	412	1 433
*	FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	49	-1 467	-175	-2 031
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	50	3 510	15 662	10 887
1.	Splatná	51	2 837	15 187	9 714
2.	odložená	52	673	475	1 173
**	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	53	18 637	68 978	44 452
XIII.	Mimořádné výnosy	54	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	55	0	0	0
*	MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	59	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60	18 637	68 978	44 452
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	22 147	84 640	55 339

Zdroj: zpracováno dle (účetní výkazy - Úněšovský statek, a.s., 2015)

Abstrakt

KYPRÝ, L. (2016). *Posouzení finančního zdraví vybraného podniku*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni.

Klíčová slova: finanční zdraví, finanční analýza, účetní výkazy, metodika Státního zemědělského intervenčního fondu ČR

Bakalářská práce pojednává o analýze účetních výkazů, konkrétně rozvahy a výkazu zisku a ztráty podniku za určité časové období prostřednictvím finanční analýzy. V práci je obsažena jednak teoretická část, tedy východiska finanční analýzy, a jednak postupy potřebné k provedení analýzy. Obsahem je také samotná analýza vybraných položek účetních výkazů s ohledem na výpočet finančního zdraví dle metodiky Státního zemědělského intervenčního fondu ČR (SZIF) se zaměřením na skutečnost, zda je podnik schopen dosáhnout takové hodnoty finančního zdraví, aby mohl být úspěšný s žádostí o udělení dotace.

Abstract

KYPRÝ, L. (2016). *The Assessment of the financial health of the selected company*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen.

Key Words: financial health; financial analysis, accounting statements, the methodology of The State Agricultural Intervention Fund

This Bachelor's Thesis deals with the analysis of accounting statements, more specifically of a balance sheet and profit and loss statement for a certain period of time by way of a financial analysis. The Thesis consists of a theoretical part, i.e. the financial analysis bases, and also of procedures needed to carry out an analysis. The Thesis also contains the analysis of selected accounting statement items with regards to the financial health calculation according to The State Agricultural Intervention Fund methodology in order to decide whether or not a company is able to reach such a value of financial health so that its application for the granting of a subsidy is successful.